

Uvnitř si přečtete: Masopustní reportáž z města • Meteorologické stanice v našem regionu • V Rudě se opět hraje divadlo • Waldbahn u nás končí • Železnorudský smíšený sbor • Sportovní úspěchy našich žáků • Komise a výbory města • Návštěvnost Železné Rudy v loňském roce • Ohlédnutí za zimou • Co dělají naši podnikatelé • Tři muži, kteří žijí hudbou • Cyklotoulky Pepíka Škůrka • Zelení se prou o Šumavě • Karneval v Benátkách a pravidelné rubriky

MĚSÍČNÍK MĚSTA ROČNÍK XII BŘEZEN 2012 ZDARMA www.sumavanet/zeleznaruda/zpravodaj

Radnice myslí na zkrášlení města

Stěhování Infocentra do budovy MěÚ

Na avizovaném brzkém přesunu Informačního a turistického centra, jež sídlí v budově muzea Šumavy, se stále pracuje. Do konce února bylo nutné vyúčtovat příspěvek od Plzeňského kraje ve výši cca 15 000 Kč na pořízení vitrín. Vedení našeho města se shodlo na tom, že nejlogičtější bude přesouvat Infocentrum až po ukončení zimní sezóny, tj. během letošního dubna a května.

Sloučení školy a školky

Plán stěhování MŠ do budovy ZŠ je dlouholetý. Až nyní se však podnikají konkrétní kroky k jeho realizaci. Proběhlo výběrové řízení na zpracovatele projektové dokumentace, dokonce byl vybrán i budoucí zpracovatel projektové dokumentace.

Nejnověji se zastupitelé dohodli, že udělají poradu přímo na místě, které se zúčastní nejen ředitel školy, nýbrž i její původní projektant. Ten školu zná nejlépe a disponuje rovněž dokumentací k ní. Na oné poradě se pak v reálném prostředí školy stanoví jednotlivé možnosti a schůdné varianty a posléze se dojde k dalšímu rozhodnutí.

Nejproblematičtější je finanční stránka celé záležitosti a splnění všech norem, například samostatný vchod pro MŠ nebo stanovený počet sociálních zařízení v každé třídě. Děti ze školky musí mít vlastní jídelnu, nemohou se stravovat společně se žáky základní školy apod.

Důvodem sloučení objektů je plné využití prostor ZŠ (v současné době jsou využité jen asi z 65%) a ekonomické hledisko. V konečném důsledku by mělo dojít k citelnému snížení nákladů na provoz MŠ a ZŠ jako celku. Vyloučeno však není ani to, že částka související s úpravou prostor v ZŠ a stěhováním MŠ bude tak astronomická, že město nebude ani při nejlepší vůli schopno vše financovat a z plánu nakonec sejde.

Cyklostezky

Představitelé našeho města myslí na letní sezónu, a tak již potřeby podali žádost o dotaci tý-

kající se cyklostezek. Teď se očekává odezva z Úřadu Regionální rady regionu soudržnosti Jihozápad, jenž rozděljuje dotace regionálně operačního programu. První část cyklotrasy, tzv. singletrack, povede za hotel Rixi od Prokopovy louky směrem dolů ke Ski areálu Špičák.

Rekonstrukce úpravny vody

Město se hodlá zaměřit na uskutečnění několika dalších neméně zajímavých a důležitých projektů, zejména na rekonstrukci úpravny vody. Ta nyní je už zastaralá a přímo volá po obnově. I tady je nutno pečlivě zvážit financování celé věci. Státní fond životního prostředí si vymínuje určité podmínky, které se musí dodržet, kupříkladu jde o smlouvu s provozovatelem apod. Momentálně trvá relativně dobrá šance na získání dotačních prostředků, čehož chce město určitě využít.

Opavy pomníků, hřbitovní zdi a křížové cesty

Letos bude dokončen projekt zahájený loni. Jedná se o dotaci na opravy pomníků a drobných sakrálních staveb. V praxi to znamená opravu pomníčku Železnorudské vzpoury v Že-

lezné Rudě, pomníku obětem 1. světové války na Špičáku a několika křížků na Železnorudsku. Pomníčky budou opraveny, vyčištěny a osazeny novou deskou. Pomník na Špičáku, jehož původní kámen je uložen na soukromém pozemku, bude nutno přemístit na jiné, přístupnější místo a následně bude znovu zhotovena pamětní deska. Zároveň se chystá zlepšení stavu křížové cesty, úprava aleje, jednotlivých zastavení i vlastního povrchu cesty. V letošním roce by měla být dokončena oprava přední zdi železnorudského hřbitova.

Mluvíme-li tu o posledních věcech člověka, zpracován a podán je nevěšdní projekt zvaný Stezka po bývalých pohřebištích Železnorudska, zahrnující obnovení pietních míst v podobě informačních stojanů z přírodních materiálů (kámen, dřevo), s lavičkami k posezení a třeba i k rozjímání. Řeč je zde o prostorech stávajícího hřbitova, za kostelem, bývalého hřbitova na Hladovém vrchu a na pohřebišti barabů. Stezka s mapkou bude sloužit jak místním obyvatelům, tak turistům se zájmem o historii Železnorudska.

Pokračování na straně 2

Zimní idylka

Foto Václav Chabr

Radnice myslí na zkrášlení města

Dokončení ze strany 1

Oprava veřejného osvětlení na Špičáku

Díky dotaci od kraje bude během léta zahájena první etapa oprav veřejného osvětlení na Špičáku, směřující od hotelu Sirotek až k pizzerii U Michala. Celkový projekt počítá s pěti etapami rekonstrukce. Postupně by tak mělo dojít k opravě osvětlení celého Špičáku.

Kompostárna v Alžbětíně

Plánuje se zřízení kompostovacího místa v Alžbětíně, kam by se svázal veškerý travní odpad, kůra, odřezané větve apod. z celé oblasti Železnorudska. V kompostárně by se pomocí techniky soustředěný odpad tohoto charakteru dále zpracovával.

Oprava hojsovecké pošty

Ve stadiu podání žádosti o dotaci na opravu je též objekt staré pošty na Hojsově Stráži. Zde již dlouhou dobu viditelně oprýskává omítka. U silnice stojící pošta by si rozhodně zasloužila razantní opravu fasády.

Víceúčelové hřiště

Zdáleka nejen pro příznivce sportu je určen zatím zpracovávaný návrh projektu na víceúčelové sportovní hřiště u fotbalového stadionu za tratí v Železně Rudě. Zahrnuje zmíněné víceúčelové hřiště pro malou kopanou, rozšíření nynějšího dětského hřiště, jeden tenisový kurt, betonový skatepark a parkoviště.

Vzdušnější autobusové zastávky

Závěrem další z vizí našeho starosty. Úplně zrušit staré, zděné autobusové zastávky a nahradit je vzdušnějšími dřevěnými přístřešky podobnými tomu, jenž už plní účel odpočinkového místa pro turisty na špičáckém sedle.

Informace z MěÚ
zpracovala Lucie Charlotte Kopecká

I tato zastávka bude zrušena...?

Foto Václav Chabr

Komise a výbory schválené zastupitelstvem

Zastupitelstvo města Železná Ruda na svých pravidelných zasedáních postupně schválilo zřízení celkem 5 komisí a 4 výborů, které v našem městě v současné době pracují. Téměř každá komise, stejně jako každý výbor, mají obvykle svého předsedu a určitý počet členů. Zde je pro připomínku jejich přehled:

Komise cestovního ruchu:

Předseda: Tomáš Horek

Členové: Josef Hanzlík, Pavel Hrach, Žaneta Karlová, Vladimír Kasík, Jan Veselý a pracovníci ITC

Komise prevence kriminality:

Členové: Michal Šnebergr, Milan Kříž, Josef Podlešák, Bohumil Ouda, Bedřich Karl, Michal Janďura, Václav Šebelík, Jakub Frenzl, Josef Jaroš, Ctirad Drahorád

Komise mládeže a sportu:

Předseda: Ctirad Drahorád

Členové: Jana Prošková, Eugen Scheinherr, František Kačírek, Jiří Pscheidt, Ivana Vybíralová, Petr Pohanka, David Greiner

Sociální komise:

Předseda: Jaroslava Hachová

Členové: Bohumila Hájková, Hana Pospíšilová, Marie Antošová, Jiřina Zelenková, Marie Dariová

Povodňová komise:

Předseda: Michal Šnebergr

Místopředseda: Milan Kříž

Tajemník: Petr Najman

Zapisovatelka: Anna Šebelíková

Členové: Jiří Kvapil, Josef Podlešák, Bedřich Karl, Caroline Zahradníková, Patrik Soukup, Aleš Sekyra, Karel Papež

Finanční výbor:

Předseda: Petr Najman

Členové: Hana Řehulková, Jarmila Poštulková

Kontrolní výbor:

Předsedkyně: Vladimíra Navrátilová

Členové: František Strnad st., Vladimíra Zachová

Česko – Bavorský výbor:

Václav Chabr, Tomáš Horek, Michal Šnebergr, Milan Kříž

Osadní výbor Hojsova Stráž:

Předsedkyně: Vladimíra Steinerová

Členové: Miroslav Toul, Michal Pscheidt, Jan Chalupský a Jaroslav Chalupský ml., Václav Tobrman ml., Václav Hirman, Karel Papež, Vlastimil Bartoník, Milan Kříž, Dagmar Tobrmanová, Marie Kohoutová, Vítězslava Polívková.

Podklady z MěÚ zpracovala LCK

Jak vypadala návštěvnost Železné Rudy v roce 2011?

Informační turistické centrum města Železná Ruda využívá od loňského roku nový celostátní program pro sledování návštěvnosti. I když byl počáteční provoz poznamenán průvodními chybičkami, dá se říci, že výsledky jsou poměrně přesné.

V roce 2011 zavítalo do Informačního turistického centra celkem 23 129 návštěvníků, z toho celkem 2 248 ze zahraničí (9,72 %). Z cizinců přicestovalo na Železnorudsko nejvíce Němců – 69,4 %, dále pak 14,37 % občanů Slovenska, 6,36 % Holanďanů, 2,27 % Italů, 1,56 % Poláků, dalších hostů byla již jen malá část.

Co se týče požadavků na zaměstnance Informačního turistického centra, pak osobní dotazy tvořily 66,35 %, telefonické dotazy 24,94 %, e-mailové dotazy 8,71 %.

Dále byl sledován ukazatel, čeho se požadované informace nejvíce týkaly. Na turistické cíle a turistiku bylo směřováno 23,04 % dotazů, na

dopravu 14,94 %, ubytování 6,36 %, stravování 1,67 %, kulturu 3,7 %, sport 6,71 %, služby ITC (veřejný internet, pojištění, apod.) 6,7 %, prodej upomínkových předmětů, map, apod. 12,01%. Jiné požadavky kromě vyjmenovaných tvořily 24,88 %.

A vytíženost ITC? Přímý kontakt s návštěvníky - 91,4 % telefonický kontakt – 6,37 %, e-mailový pak 2,23 %.

Jak jsem již uvedl, loňský rok byl prvním, kdy se data takto celostátně a podrobněji sledovala. Zajímavé bude určitě srovnání jednotlivých údajů v delším, víceletém časovém období.

Pro zajímavost: první dva měsíce roku 2011 – 2 818, 2012 – 3 038 návštěvníků Železnorudska zavítalo do ITC.

Václav Šebelík, Informační turistické centrum

Poděkování podnikatelů za to, že lyžařský areál Belvedér mohl být letošní zimu přes majetkové spory v provozu

Vážený pane starosto, chtěli bychom Vám touto cestou poděkovat za Váš podíl a jsme přesvědčeni, že hlavní podíl na tom, že v letošní zimní sezoně byl lyžařský areál Belvedér v provozu je Váš. Ještě pár dnů

před Vánoci se nevědělo, zda nastane doslova pohroma a areál bude mimo provoz.

Díky osobní angažovanosti, nejednoduchému diplomatickému jednání pana starosty a vstřícnosti zastupitelstva města a dalších železnorud-

ských občanů se podařilo doslova to, v co nikdo v polovině prosince 2011 nevěřil, že se na belvedérských sjezdovkách bude lyžovat. Podařil se doslova malý zázrak. Jen, abychom se do podobné a možná horší i situace nedostali i letos. Na závěr máme vzkaz i pro pár závistivců, kteří roznáší po Železné Rudě, že se vše zprovoznilo jen a jen pro Strnada z Belvedéru a Černého

z Engadinu a že si Strnad arogantně došel na úřad pro sezonní permanentky. Vám, co trpíte nevyčísitelnou chorobou ZÁVISTÍ jen dovětek: Kdyby lyžařský areál Belvedér byl mimo provoz, byla by to pohroma pro celou Železnou Rudu, a to ne na jednu sezonu, ale na několik let dopředu.

Permanentky nejsou pro rodinu Strnadů, ale pro hosty, kteří je nevyužívají ani z 50% na straně jedné a na straně druhé jsme městu ušetřili desetitisíce. Kdyby byl nájem vypočítán dle platných směrnic za naše pozemky, na kterých se lyžuje, tak by činil přes 80 000 Kč.

S úctou

František Strnad, podnikatel, spolujatel pivovaru v Železné Rudě

Zdeněk Černý, podnikatel, provozovatel hotelu Engadin v Železné Rudě

Městská knihovna

Blíží se březen – měsíc čtenářů

Knihovna je stále otevřená v pondělí, úterý a čtvrtek odpoledne pro všechny příchozí, tedy i turisty, jsou k dispozici zdarma tři počítače s internetovým připojením. Za stokorunový poplatek, děti a důchodci polovinu, si můžete po celý rok půjčovat přes devět tisíc knih v naší knihovně.

Březen je označován měsícem čtenářů, které do knihovny lákám následujícími novými knihami. Nové povídky Zdeňka Svěráka pojednávají o nejrůznějších tématech s jeho typickým humorem, inspirací pro povídky je Zdeňka Svěrákovi život sám, kdokoli z nás se mohl někdy v životě dostat do stejné situace jako hlavní hrdinové jednotlivých příběhů.

Životopis Steva Jobse, zakladatele společnosti Apple, pojednává o osobnosti tvořivého podnikatele, jehož odhodlání a vášně pro dokonalost zcela převrátilo několik odvětví lidské činnosti – osobní počítače, hudbu, telefony, počítačové tablety i digitální tisk.

Rozsáhlý historický román z pera mistra akčních thrillerů Kena Folletta Pilíře země v sobě na 928 stranách spojuje vypravěčský um a neobyčejně barvitou představu o středověké Anglii, pojednává o příbězích lidí zasvětilých svůj život stavbě katedrál. Také ve svém druhém románu Na věky věků nás Ken Follett zavádí do stejných míst, ale asi o sto padesát let později. Místo, kde byl zbudován tento velkolepý svatostánek, se tak opět stalo dějištěm spletitých příběhů několika postav, které tu prožívají své lásky a nenávisti, ovládnání chamtivostí i pýchou, vášněmi, ctižádostí, touhou po poznání, ale i po pomstě.

Chatrč – kde se tragédie střetává se skutečností - kniha Williama P. Younga se stala bestsellerem podle New York Times, byla přeložena do 35 jazyků. Oslovila čtenáře příběhem o tom, jak člověk tváří v tvář zlu a bolesti nalézá sebe sama.

Ve volném pokračování zfilmovaného románu Marie Poledňákové Libáš jako Bůh si můžete přečíst o dalších osudech profesorky francouzštiny Heleny a lékaře Františka, tentokrát pod názvem Libáš jako d'ábel.

Ekonomie dobra a zla mladého ekonomu Tomáše Sedláčka představí pestrou škálu pramenů od Eposu o Gilgamešovi přes Bibli a Komenského až po moderní ekonomy, v druhé části přichází s kritickou reflexí dnešní doby. Kniha vrcholí provokativní pasáží na téma, proč je věda nevědecká a nespolehlivá,

a končí analýzou současné finanční krize jako příležitosti pro to, aby člověk znovuobjevil sám sebe i svůj vztah k věcem hmotným i duchovním.

Co když je všechno jinak, než se na první pohled zdá? Ve společnosti roste napětí. Nepokoje se šíří Evropou. Jedna krize střídá druhou. Možná se blíží kolaps eurozóny. Známi ekonomové Vladimír Pikora a Markéta Šichtařová na tyto otázky odpovídají ve své knize Všechno je jinak způsobem srozumitelným každému laikovi. Boří jeden mýtus za druhým, odmaskovávají nekompetentní politiky, odhalují, co nás čeká. Nabízejí řešení, jak se o sebe a svůj důchod postarat a jak investovat bezpečně. Ale pokud čekáte nudu a nesrozumitelný odborný text, nedečkáte se.

Kniha Doba jedová Jiřího Patočky a Anny Strunecké z nakladatelství Triton nabízí poutavé čtení o škodlivých látkách v potravinách, nápojích, kosmetice, lécích a potravinových doplncích a životním prostředí vůbec, které jsou reklamou, sdělovacími prostředky a mnohdy i medicinou doporučovány jako zdraví prospěšné.

Pro nejmenší děti máme novou knihu o Rumcajsovi nebo Hurvínkovu cestu do Tramtárie, malí samostatní čtenáři si mohou půjčit knihy z edice Dobrodružství, tentokrát o pirátech a o době ledové. Zájemci o záhady a napětí potěší čtyři nové knihy z Klubu tygrů, tentokrát Bezhlavý jezdec, Fantom Benátek, Palác stříbrných panterů a Tajemství starého domu. Starší čtenáři, kteří rádi pomoci superlupy řeší případy Klubu záhad, mají k dispozici čtyři nové knihy z této edice nakladatelství Fragment. Anotace všech knih, které v knihovně jsou, najdete v on-line katalogu na www.knihovnaruda.cz.

V Týdnu čtení 7. března odpoledne byli rodiče s dětmi pozváni na Pohádkové odpoledne, ve středu 21. března zvu všechny zájemce knih o Šumavě na jejich prohlídku v 16 hodin.

Poslední březnový pátek proběhne v knihovnách po celé republice Noc s Andersenem, děti si přijdou do knihoven číst, zasoutěžit a následně přenocovat, letos se více dozví o Jiřím Trnkovi, od jehož narození v Plzni v únoru uplynulo 100 let. Více informací o projektu se dozvíte na www.nocsandersem.cz.

Martina Najmanová, knihovnice

Jubilea – březen

2012

*V měsíci březnu
oslavuje své kulaté životní jubileum*

*Zdeňka Lišková, Železná Ruda
Květa Šmidová, Hojsova Stráž*

Oběma jubilantkám blahopřeje

sociální komise

I tato kuna lesní se nechala vylákat prvními jarními dny a užívá si sluníčka. Foto Václav Chabr

ZPRÁVY Z MATEŘSKÉ ŠKOLY

Hry na sněhu v MŠ

Lyžování Čmeláků

Travel FREE v MŠ

Maškarní u Broučků

Únor byl pro děti z Železné Rudy krásným zimním měsícem plným sněhu na zahradě, který všechny lákal ke hrám se sněhem, klouzání i koulování. Proto se také uskutečnily veselé sportovní HRY NA SNĚHU pro všechny děti z MŠ. Plnily jsme různé úkoly, které byly rozmístěné po celé zahradě - házení koule na cíl, prolézání obručí, závody na klouzácích, přetahovaná a na závěr hledání pokladu. Každé dítě bylo oceněno medailí, kterou si odneslo domů. Krásné aktivní dopoledne je vidět na fotografiích.

Úžasné bylo i masopustní veselí, které probíhalo ve všech třídách MŠ. Všechny děti i učitelky přišly v maskách. To byla podmínka vstupu do třídy ve čtvrtek 23.2.2012. Maminky vybavily děti i různými dobrůtkami, které průběžně ochutnávaly a zobaly mezi soutěžemi, tancováním i karnevalovým řáděním. Dopoledne se opravdu vydařilo a společný závěrečný rej všech dětí ve třídě Sluníček, kde jsme se ocitly v Africe, bylo strhující. Děkujeme rodičům za úžasné masky dětí i občerstvení.

Příjemnou návštěvou v MŠ bylo MEDVĚDÍ PŘEKVAPENÍ, které přivezli pro děti v pátek 2.3. z prodejny Travel Free Shop Železná Ruda. Děkujeme za naše nejmenší, jelikož každé dítě dostalo krásného plyšového medvěda.

Ani tento měsíc nechybělo divadelní představení. Trojice herců s dětmi hráli a zpívali Pohádku O Popelce. Všechny děti se zapojily, i ti nejmenší Broučkové. Je skvělé, že hezké kulturní vystoupení mohou děti shlédnout i bez složitého cestování přímo v Mateřské škole.

Předškolní děti Čmeláci se byli podívat, jak vypadá závodní slalom. V úterý 28. 2. na sjezdovce Nad nádražím lyžovali kamarádi ze Základní školy v Železné Rudě, probíhala zde olympiáda v lyžování. A hned ve středu se vydali Čmeláci do Muzea lyžování na Železnorudsku a porovnávali, jak se lyžovalo a hlavně z čeho lyže byly a také v jakém oblečení. Zajímavou expozici doporučujeme!

V pátek 2.3. se Čmeláci vydali až na Belvédér a po výstupu nahoru jim byla odměnou ukázka školy záchranářů, kterou vedla Horská služba. Pavel Aubrecht dětem vysvětlil, jak se postupuje na sjezdovce, když si lyžař zlomí ruku a záchranáři to předvedli i se sjezdem pod svah až k sanitce. Protože se to dětem moc líbilo a vše je zajímavé, byli jsme pozváni na návštěvu a prohlídku stanice Horské služby. Děkujeme, určitě přijdeme.

Omluva:

Prosím omluvte, že v únorovém čísle Železnorudského zpravodaje k článku z MŠ byla zveřejněna pouze fotografie z prosincové besídky Sluníček a byla chybně uvedena paní učitelka. Na fotografii byla paní Miluška Amortová. Další fotografie z lyžování se do Zpravodaje bohužel nedostaly. Děkujeme za pochopení.

Za kolektiv MŠ Mila Hájková

Základní škola a Mateřská škola Karla Klostermanna Železná Ruda

oznamuje, že se koná

ZÁPIS DO MATEŘSKÉ ŠKOLY NA ŠKOLNÍ ROK 2012/13

v úterý 3. dubna 2012 od 10.30 do 15.00 hodin

v kanceláři vedoucí učitelky

(vchod hospodářská budova MŠ)

Marta Windsor - vedoucí učitelka

Ze školy i za školou

Mezi sportovní kroužky, které základní škola pro své žáky každoročně organizuje, patří i kroužek stolního tenisu. Tréninky mladý tenista vede učitel Eugen Scheinherr. Velmi vítaná je i pomoc Josefa Valenty a Miroslava Honzika, kteří se na práci s dětmi podílejí.

Chlapci a děvčata se scházejí v tělocvičně školy každou středu od 14 do 15 hodin. V letošním školním roce navštěvuje kroužek 20 sportovců. Věk zájemců není nijak limitován, s pálkou a míčkem může přijít jak úplný začátečník z první třídy, tak zkušenější hráč z třídy vyšší. Tenisté mají k dispozici několik hracích

stolů, které obsadí dle výkonnosti. Přihlášky do kroužků se vypisují vždy v září začátkem školního roku, pokud se ale váš syn nebo dcera rozhodli pro tento sport až později, rozhodně to nevádí.

Dle slov vedoucího kroužku učitele Eugena Scheinherra patří k nejtalentovanějším Matěj Valenta (5.tř.), Jiří Hána (7.tř) a Nikol Podlešáková (6.tř). A protože učitel plánuje v příštím školním roce i účast na okresním turnaji základních škol, je to jistě pro všechny hráče velká motivace.

Pavlaína Šebestová

Několik otázek

za dveřmi

školní jídelny

1) Jak Ti chutná ve školní jídelně?

Ne, obědy mi nechutnají (Matěj V. 5. tř.)

Ano, chutná mi. (Martin M. 3. tř.)

Ne! a obličeje ☹ (Jana H. 6. tř.)

2) Využíváš možnost čípat? (výběr ze dvou jídel)

Ano. Vybírám si pokaždé. (Matěj V.)

Ne. To nedělám. (Martin M.)

Moc ne. (Jana H.)

3) Jaké máš nejoblíbenější jídlo?

Rajská omáčka. (Matěj V.)

Kuře! (Martin M.)

Kuře na kari. (Jana H.)

4) A co bys v jídelničce určitě vynechal?

Všechnu zeleninu! (Matěj V.)

Plněný paprikový lusk. (Martin M.)

Zeleninové placičky. Ty nemám ráda. (Jana H.)

5) Chodíš si v jídelně přidávat?

Někdy jo. (Matěj V.)

Chodím. Hlavně pro lívance. (Martin M.)

Nepřidávám si. (Jana H.)

Děkujeme.

Za dveřmi školní jídelny se ptali Vítek M. a Filip N. (6. tř.)

Na své první žáky nezapomíná

– učitelka ZŠ Šárka Štádlerová

Začátkem září 2011 přivítala ve školních lavicích nejmladší školáky a rozloučí se s nimi, až budou opouštět 3. třídu. Představujeme vám nyní v pravidelném cyklu Šárku Štádlerovou, učitelku 1. stupně základní školy v Železně Rudě.

Narodila se ve Františkových Lázních, kde vychodila základní školu. V dalším studiu na střední škole pokračovala v Chebu a na vysoké škole v Plzni. Do Železné Rudy se přestěhovala za svým manželem v roce 1993. Učit začala v prosinci 1994, kdy převzala po odcházející učitelce patnáct žáků čtvrté třídy. Svoji práci, které se věnuje již osmnáct let, má velmi ráda a díky tomu, že své svěřence na prvním stupni učí vždy od první až do třetí (dříve čtvrté) třídy, rozhodně na ně nezapomíná. Jak sama říká, po několika letech každodenní práce má žáčky skoro jako vlastní. Je tedy pro ni téměř samozřejmé, že jejich prospěch, úspěchy i neúspěchy sleduje i v pozdějších letech.

Kroužek výtvarné výchovy, sport a cestování

Mnozí z nich se se Šárkou Štádlerovou scházejí i mimo vyučování, a to v kroužku výtvarné výchovy. Kroužek, o kterém budeme ještě v některém z dalších čísel Železnorudského zpravodaje psát, je určen pro děti prvního stupně, a je

o něj velký zájem. Právě výtvarná činnost a četba dobré knihy patří k jejím velkým koníčkům. Dále je členkou volejbalového oddílu SK Špičák. K dalším zájmům paní učitelky patří cestování, na to ale v průběhu školního roku moc času nezbývá. Školní prázdniny tedy tráví většinou mimo Železnou Rudu, k jejím oblíbeným místům, kam ráda jezdí, patří Lipno v jižní části Šumavy a rakouské Ramsau.

A pokud se jí zeptáte na žáčka nebo třídu, na které nejraději vzpomíná? S úsměvem a bez váhání odpoví, že to je právě ta první, kterou učila. Malí čtvrtáci v roce 1994. Pavlaína Šebestová

Paní učitelka Šárka Štádlerová

Vozidlo hasičů jako „školní autobus“

Školní autobus má většina z nás spojený s tím, jaký je vidět v mnoha amerických filmech. Žlutý School Bus s černým nápisem se prohání po ulicích USA a pravidelně vozí tamější školáky do školy a ze školy. Dojíždějí-li děti do vzdálenější školy autobusem nebo vlakem v naší zemi, nepovažujeme to vůbec za nic divného. „Školní autobus“, který každé všední ráno řídí hasič Patrik Soukup, však za železnorudskou, a možná i celorepublikovou raritu považovat můžeme. Dojíždění celkem šesti dětí ze Slučího Tahu a Nové Hůrky do zdejší školy totiž od začátku tohoto školního roku zajišťuje vozidlo místních hasičů značky Volkswagen Transporter. Pro co největší bezpečnost dětí je samozřejmě vybaveno pod-

sedáky. Dvě mladší děti cestují do školky, čtyři starší do školy. Tři z nich nastupují ve Slučím Tahu, zbylé tři v Nové Hůrce.

Jejich dojíždění vyšlo z požadavku ředitele školy Ctirada Drahoráda na co největší naplněnost zdejší ZŠ a MŠ. Starosta města Michal Šneberger poté vznesl svůj požadavek na hasiče našeho města. Co se týká ekonomické stránky této věci, výstupy zatím nejsou známy. Za volant, jak již bylo zmíněno, většinou usedá Patrik Soukup. V případě jeho dovolené či výjezdu ho zastoupí jiný hasič nebo někdo z členů Městská policie. Pokud by ani ta z důvodu zapojení do naléhavého zásahu hasičů nemohla, je

Vozidlo hasičů jako „školní autobus“

Dokončení ze strany 5

místostarosta Milan Kříž připraven kontaktovat ředitele školy s tím, že děti dorazí běžnou autobusovou linkou později než jindy. Zatím však taková situace ještě nenastala.

Svoji novou povinnost bere Patrik Soukup velmi zodpovědně. V zimním období vyráží směr Slučí Tah a Nová Hůrka již v 7 hodin, jinak o 5 minut později. Na místo určení dojde přibližně v 7.15. Děti jedou samy. Když z nějakého důvodu nemohou, přicházejí je rodiče obyčejně omluvit až k „autobusu“. Dojíždění těchto dětí však funguje jen jednoduše. Po skončení vyučování se zpátky domů přepravují běžnou autobusovou linkou nebo s rodiči.

LCK

Je půl osmé ráno a Patrik Soukup právě přivezl děti do školy v Železně Rudě

Ohlédnutí za školním lyžařským výcvikem žáků 6. třídy Foto Jaroslav Lehký, učitel a vedoucí výcviku

Vzácné ptactvo v našem městě

Expozice ptactva v budově ZŠ, jejíž foto se objevilo v únorovém čísle Železnorudského zpravodaje, vyvolala zaslužený ohlas. Pohledem na sbírku opeřenců se můžeme těšit díky místnímu podnikateli Václavu Svítlovi, který vše financoval. Podobné sponzorské dary lze v dnešní komerční době považovat vpravdě za unikát. Kolekce obsahuje celkem 43 druhů ptáků, kteří žijí v našem regionu. Vznikla ve spolupráci s bavorským lyžařem a kamarádem Václava Svítla. Také jste se domnívali, že jsou ptáčekové vyčpaní? Kdepak! Ptáci exempláře jsou barevní a umně vyřezáni ze dřeva. Přestože expozice se na první pohled zdá být dokončená, stále se na ní průběžně pracuje. Ještě bude doplněna o desítky s odbornými názvy, pro každý druh v českém a německém jazyce zvlášť. Kvůli případným nenechavcům a možnému poškození sbírky budou ptáčekové posléze umístěni do skleněné vitríny.

LCK

V Sirotku na zpívané • V Sirotku na zpívané • V Sirotku na zpívané

Zpívaná v Sirotku na Špičáku proběhla v sobotu 25.2. Prostory byly naplněné tak totálně, že obsluha nestíhala. I když se snažila. Pilo se pivo, grog, víno. Dobrá nálada tekla proudem, a to zejména kvůli muzice. Byla to kapela nadšenců, kteří umí: kapelník Míša Gruber – kytara, basa, zpěv, Jaroslav Frič klávesy, kytara, Zdeněk Červenka – kytara, Václav Mazín – mandolína, bicí, Pavel Bárta – kytara, banjo. Zažil jsem Václava Mazína excelentně hrát a zpívat v horské chatě pod Malým Javorem, proto jsem si řekl, že do Sirotky musím. Viděl jsem tam plno místních i přespolních, do toho se mísil pestrý dav lyžařského kursu. Zpívalo se s hudebníky, protože se nezpívat nedalo. Melodie jako Matuškovy Klady máme příliš hluboko v paměti. „Hrajeme tam, kde se lidé rádi baví a rádi zpívají,“ komentuje úspěch u Sirotky Jaroslav Frič. „Většinou každý z nás někde jinde, a protože lidi zpívají čím dál tím méně, hraje i každý z nás stále méně často.“

Základ kapely, která k pohodě všech, starých i mladých, zahrála v Sirotku, se již po léta schází jednou nebo dvakrát v průběhu zimy. Nejpravděpodobněji u příležitosti tradičního sjezdu Šancí s pochodněmi na Silvestra. „Přestože společně hrajeme tak málo, když se sejdeme, rozumíme si jak kamarádsky, tak muzikantsky a zdá se nám, že nám to docela slušně šlape,“ říká Frič. „Po báječné návštěvě v Sirotku doufáme, že se nám v příští sezóně podaří podobné zpívané, eventuelně i tancované organizovat aspoň jednou za měsíc od prosince s ukončením v dubnu u Sekyrek,“ upřesňuje. „Myslíme si totiž, že spoustě našich vrstevníků se stýská

po dobré partě a veselých setkáních, což dřív byla mezi lyžaři samozřejmost.“

Další hudební produkci plánují hudební veteráni po ukončení sezóny 7. 4. 2012 U Sekyrek na Špičáku – od odpoledne do pozdního večera.

-r/h-

Část kapely v akci (zleva Míša Gruber, Pavel Bárta, Zdeněk Červenka)

Foto Martina Řezáčová

Dva hrdinové – Antonín Nesnášel a Alois Ptáček navštívili Železnou Rudu

Ve městě byl po třiaadvaceti letech obnoven divadelní ochotnický spolek

To není jen tak někdo, tihle dva. Seděli v base a drali peří za socialismu a tu otcovsky, tu se směšnou arogancí moci je navštěvoval náčelník věznice Štefan Macho. Ten první je velký chlípnik, druhý sedí víceméně z blbosti - zfalšoval bankovku. Herce těhle tři postav znáte, je to Miroslav Ševčík, František Strnad a Vladimír Váca.

Po třiaadvaceti letech se v Železné Rudě obnovuje divadelní tradice ochotníků, kteří tu obhacovali kulturní život od 60. let. Právě pánové Ševčík, Váca a Novák, nemluvě o autorovi a herci Františku Strnadovi, patří mezi ty, kdo křísili ochotnický soubor koncem sedmdesátých let k životu. „Mnozí z tohoto souboru už zde dávno nebydlí, takže zůstalo pouhé torzo dřívějšího souboru, ale přišly nové tváře a s nimi nové nápady, elán a nadšení pro věc,“ píše se v programu ke hře Amnestie, která měla v Železné Rudě premiéru 9.3.2012. „Znovuzrození železnorudských ochotníků záviselo na spouště náhod a štěstí, ale hlavně na obrovské chuti zkusit to znovu. 1.6.2011 otevřelo o.s. Centrum volného času v budově Základní školy Karla Klostermanna prostory pro volnočasové aktivity, které využívají hlavně děti, ale i dospělí. A tak se v těchto prostorách začaly setkávat děti na kroužcích keramiky, na kreativním kroužku, proběhly první příměstské tábory. A pak se někdo setkal s někým, vzpomněl si na ochotnický spolek v dobách dávných a měl tu troufalost založit kroužek divadelní pro děti. A tak jeden z bývalých členů a autor některých her napsal hru pro děti a kroužek se rozběhl. Pak už nebylo daleko k tomu, troufat si dál. A tak se na konci roku 2011 sešlo dvanáct lidí, které spojila divadelní múza. Ochotnický spolek tvoří pět členů z původního složení a pět nových členů plus dva nadšenci, kteří se snaží vytvořit hercům co nejlepší zázemí, jak při zkoušení, tak na jevišti.“

Osudy dvou podvodníků Nesnášela a Ptáčka (nomen omen) se shodou okolností odehrávají v den, kdy u nás vypukla Sametová revoluce – 17. 11. 1989. Tehdy náčelník věznice Macho dovede mezi dva udivené vězně pana Studenta ve skvělém podání Josefa Podlešáka. Student je pobitý a krvavý, protože se nachomýtl u demonstrace, Veřejná bezpečnost ho legitimovala a zjistila, že s vlastním jménem Student je více než podezřelý. A pak přichází revoluce, všechno je jinak. Náčelník věznice jde na Úřad práce. A oba vězni, Nesnášel i Ptáček, jsou propuštěni na amnestii a opilí provolávají slávu prezidentu Havlovi. Jenže Ptáček, který za socialismu přemaloval pětistovku na šestistovku a dostal se do basy pro ohrožení měnové stability, vyrobí první šestitisícovou bankovku v EU. Recidivista! A jde znovu sedět. Místo draní peří ale tentokrát „demokraticky“ vyplňuje dotazník. Je sám a je mu smutno. Dozorčyni věznice hraje výborně Ivana Vilišová. A pak se děj přesouvá do Železné Rudy, kde Ptáček, už po propuštění, hledá

Divadlo v Železné Rudě

svého dávného přítele Nesnášela. Ten se stal majitelem penzionu, kde je víc much než hostů. Nezapomenutelná návštěva z Vídně (pan Prochazka a jeho paní – Josef Podlešák a Radka Andrejčiková) mu dají na chvíli zapomenout na strasti podnikatele. Na všechno je ale sám. Jeho partnerka Bára (Helena Skřivanová) jela do Klatov nakoupit toaleták.

Celý tenhle děj plný zlomů a náhod podbarvují dobové melodie a klavírní doprovod Martina Červenky, nápadité kulisy Olgy Myškové mění autorka sama spolu s Janem Novákem, alias turistou z Prahy (nebo Plzně?). To, že se ve hře objeví i politický turista, je už jen důsledkem toho, že autor hry si nejen hezky hrál se slovy, ale dobře domyslel celý ten klenutý

dramatický oblouk, prostírající se přes dobu několika desetiletí.

Nesnášel a Ptáček jsou děti naší doby. Možná srozumitelnější pro nás starší než pro mladou generaci, ale hraní s elánem a radostí z toho, že v Železné Rudě lze dělat i něco jiného než měnit Eura nebo koukat se na zasněžené kopce. Strnad napsal zpověď nejisté doby jako komedii – a obecnost se na mnoha místech hry od srdce směje. Nenutí nás do velké vážnosti, sám jako opilec na ulici exceluje jako profesionální herec. A jak už je zvykem v Česku, Strnadova komedie není jen komická, ale i nahořklá, kyselá i sladká. Možná ten nahořklý tón u úspěšného železnorudského podnikatele leckoho překvapí.

Radovan Holub

Další divadelní představení divadelní hry

Amnestie

v režii Františka Strnada

a v provedení železnorudských ochotníků

se odehraje

4. dubna 2012 ve 20.00 hodin

v aule Základní školy v Železné Rudě

Vstupenky v předprodeji v Informačním turistickém centru a v Nehtovém studiu u Lady Zvěřinové, adresa U Řezné 376, 340 04 Železná Ruda, mobil: +420 777 558 391, email: lantu@seznam.cz

Železnorudský smíšený sbor připravuje celou řadu vystoupení

V závěru minulého roku provedl náš sbor řadu vánočních koncertů – v Čechách i v sousedním Bavorsku. Nejúspěšnější byly ty, kde nás doprovázel orchestr – šli se zde hudebníci z obou stran hranice. Velkým zážitkem bylo vystoupení profesionálních sólistů v Schubertově Mši G dur. Ani s nástupem nového roku nezhálíme. Již od ledna se připravujeme na absolventský koncert našeho dirigenta Martina Červenky, který se uskuteční 24.4. v 19.00 hodin v Přednáškové síni Západočeského muzea v Plzni. Spolu s naším sborem vystoupí Plzeňský akademický sbor studentů Pedagogické fakulty ZČU a Komorní sbor českých muzikantů složený ze studentů PF a konzervatoře. Za doprovodu orchestru zazní již zmíněná Schubertova Mše G dur, cyklus Antonína Dvořáka Moravské dvojzpěvy v úpravě Leoše Janáčka a lidové písně v aranži Martina Červenky pro smíšený sbor.

Připravujeme se na koncerty v našem regionu a vytváříme program na koncertní zájezd do Anglie, kam se chystáme příští jaro. Přestože došlo k malé změně ve složení sboru, všichni noví členové se s chutí zapojili a jsou pro nás velkým přínosem.

Děkujeme všem, kteří nás v naší činnosti podporují, ať již zájmem o náš zpěv nebo finanční a jinou pomocí. Jste to vy, milí posluchači, ředitel školy Ctirad Drahorád, dále Jan Löffelmann, který neúnavně vše dokumentuje – fotí a nahrává. Poděkovat je třeba Městu Že-

lezná Ruda v čele se starostou Michalem Šnebergem a místostarostou Milanem Křížem. Sponzory sboru byli I NET Bar u Vladyho, Cukrárna Sněhurka, Restaurace U Rudolfa, Café Charlotte a Jaroslav Lučan - Ski-Bike Apartments na Samotách.

Všem děkujeme a přeje krásné jaro.

*Za Železnorudský smíšený sbor
Libuše Löffelmannová*

Velkým potleskem a ovacemi bylo odměněno vystoupení souboru v partnerském městě Aldeno - 2011 v Itálii

Tři muži, kteří žijí hudbou

Martin Červenka

Sedmadvacetiletý mimořádně nadaný hudebník je vzdor svému věku jakýmsi nepsaným vedoucím této pobočky. Svůj podíl na tom má jistě i to, že v našem městě žije od dětství. Sám začal s hudební přípravou velice brzy. Už jako tříletý docházel k panu učiteli Antošovi na akordeon a bral základy hudební nauky. Nejdřív podle vynikajícího sluchu, později podle not. Marie Antošová, manželka zesnulého Vladimíra Antoše s úsměvem vzpomíná, že akordeon museli tomuto drobnému chlapečci vozit a dávat jej mezi dvě židle, protože ho jako malý nemohl sám utáhnout. Později se Martin věnoval také zobcové flétně u pana učitele Jiříka. Následovala hra na klavír. Přestože se, jak sám říká, nepovažuje za instrumentalistu, nyní propadl kouzlu hry na violu.

Martin Červenka vystudoval klavír na konzervatoři a studuje tam i nadále, jelikož je nyní v 6. ročníku dalšího oboru – skladba na kompozici. Souběžně ještě studuje 5. ročník na pedagogické fakultě v Plzni, magisterské studium sbormistrovství. Čekají ho státnice, napsání dvou diplomových prací a k tomu absolutorium. Mimoto stihá ještě vyučovat, komponovat, doprovázet své svěřence při koncertech a divadelních představeních místního ochotnického spolku jak dětského, tak toho pro dospělé. Nad-

míru úspěšně vede Železnorudský smíšený sbor, který sklízí zasloužený obdiv po České republice i v zahraničí v zemích jako jsou Německo či Itálie. Minulý rok tento učitel vyhrál na soutěži fakult první místo v sólovém zpěvu. Zcela nově krátkodobě učí v Plzni v Bolevci jako zástup za kolegyni, jež si přivodila úraz. Přitom zjišťuje, že rozvrstvenost hudebních talentů v našem regionu je víceméně vyvážená. Má za to, že na vesnicích a v menších městech jsou děti obecně hodnější a vděčnější. Zastává názor, že je-li hudba rozvíjena již v rodině, stimuluje její přijímání je mnohem větší. Na druhou stranu připouští, že i dítě z nemuzikantské rodiny může při správném cvičení pod vedením učitele zvládnout velké věci. Myslí si také, že s hudbou se dá začít prakticky v každém věku, avšak čím dříve, tím lépe. Momentálně na pobočce vyučuje ve čtvrtek a v pátek.

Václav Kubice

Hlavním nástrojem tohoto hudebníka je trubka. Pochází z rodiny, kde hudbu sice mají rádi, ale kde je on průkopníkem ve hře na nějaký nástroj. Kromě výuky také často hraje při různých příležitostech pro veřejnost. Tohoto učitele asi nejlépe vystihuje termín vládná přísnost. Má laskavou, usměvavou tvář, ale umí být na své žáky zároveň přísný a nic jim nepromine. Do Železné Rudy dojíždí jednou týdně z Vlas-

tějova (v tomto školním roce jsou to čtvrtky). S kolegy vychází, líbí se mu tady, je tu spokojený. Nejvíce žáků u něj bere hodiny hry na zobcovou flétnu, sem tam je vystřídává keyboard. V současné době vyučuje celkem jedenáct dětí – jedno z MŠ, většinu z 1. a 2. stupně ZŠ a několik středoškoláků. Podle něj se u mladších žáků může skutečný hudební talent projevit až později. Věnuje se všem rovným dílem, šanci u něj mají úplně všichni. Přemýšlí i o avizovaných nových hudebních osnovách, kdy se kupříkladu na keyboard a na flétnu bude hrát ve dvou cyklech, v 1. cyklu sedm let, ve 2. cyklu čtyři roky.

Josef Bošek

Tento učitel hudby svou vizáží rozhodně nezapře hudebníka. Poznávacím znamením jsou u něj podobně jako u Martina Červenky dlouhé vlasy svázané vzadu do slušivého ohonu. O hudbě hodně přemýšlí. Před vystoupením dbá na to, aby se jeho žák ničím nerozptyloval, ale soustředil se jen na hudbu, na svou skladbu, její přednes a náležitě ji procítil. Do Železné Rudy dojíždí jednou týdně z Nýrska. V tomto školním roce jsou to pondělky. Žáci u něj absolvují hodiny kytary.

Vzpomínka na Vladimíra Antoše

Zmíjeme-li se o historii výuky hudby na Železnorudsku, nelze jinak, než připomenout legendárního Vladimíra Antoše. Výjimečný hudebník se narodil roku 1921. Hudební nadání zdědil po svém otci. Pan Antoš starší také vyučoval. Hrál na housle a piano a v kostele na varhany. Tehdy ještě nebyly varhany elektrické, a tak mu místní, fyzicky zdatní kluci jako například Ladislav Pešek, Karel Kopecký, též žáci jeho syna v oboru housle, a později jeho vnuk Tadeáš Antoš, chodili při mši svaté šlapat měchy, aby mohl hrát.

Vladimír Antoš vystudoval konzervatoř, udělal absolutorium a AMU. Jeho hlavním oborem se stal pozoun s houslemi. Zprvu působil v Praze, též ve vyhlášeném Armádním uměleckém souboru. Po válce hrál na pozoun v orchestru Hudebního divadla v Karlíně. Hrál tam i předtím, než divadlo zavřeli a než byl totálně nasazen do Německa. Kromě kytary, kterou prostě neměl rád, vyučoval hru na akordeon, flétnu, klavír a housle. Výborně ovládal hru na klarinet a eufonium. V roce 1948 se přestěhoval zpět do Železné Rudy a zřídil si zde soukromou hudební školu ve své vile. Jako učebna mu posloužil pokojík s klavírem a se všemi nástroji. Měl 61 žáků. Děti k němu chodily převážně na harmoniku, děvčata na klavír. Až na výjimky učil vesměs děti školního věku. V roce 1951 tu měl dokonce první hudební vystoupení v sále U Princů. O víkendech se pak pořádaly hudební večírky. Soukromou hudební školu tu měl až do roku 1953, potažmo 1955. Pak žáků valem ubývalo. Finančníci odešli s nástroji do vnitrozemí a vystřídali je ti z útvaru PS, kteří v té době ještě neměli žádné rodiny a děti. Vladimír Antoš začal pracovat v pivovaru, v lese a na pile. V roce 1955 převzal s manželkou Marií chatu na Můstku, kde už vůbec nezbyl čas vyučovat, snad až na pár místních dětí. Ke své soukromé výuce hry na hudební nástroje se Vladimír Antoš vrátil v roce 1958. V letech 1959 až 1960 přišel příkaz shora, že každý studovaný člověk se musí vrátit ke svému původnímu oboru. Panu Antošovi bylo tudíž nabídnuto začít vyučovat na ZUŠ Nýrsko, což bylo z hlediska dojíždění nejlépe. Tam vydržel jako státní zaměstnanec plných 26 let. Přesluhoval i přes důchod. Vyučoval hru na harmoniku, pozoun, klarinet, eufonium, mimo klavíru prakticky vše. V Nýrsku vchoval mnoho talentů.

Za všechny talenty zahrnující i ty ze Železné Rudy jmenujme alespoň jeho syny Tadeáše a Josefa, dále Ferka Kováče a Janu Adamcovou, kteří také vystudovali konzervatoř a věnovali se hudbě. Nelze opomenout ani Danu Slodičákovou rozenou Štufkovou. Asi málokdo z vás ví, že tato žena - matka zpěváka Marka Ztraceného - byla výbornou flétnistkou, které však osud znemožnil studium konzervatoře. Vyrůstala totiž jen s otcem a dvěma sourozenci. Školné na konzervatoři bylo tou dobou nadmíru nákladné, což se z jednoho platu pro čtyři lidi absolutně nedalo pokrýt.

Závěrem několik perliček. Železnorudští kluci, dnešní sedmdesátníci, dodnes vzpomínají na to, jak se po hodině houslí od vily Antošových v zimě klouzali po futrálech až k silnici. Antoš byl podle slov manželky Marie u svých žáků oblíben. Uměl to s nimi, chodili rádi. Vyučoval až do 90. let minulého století. V roce 1992 mu rakovina navždy přerušila schopnost hrát. Noty se mu při hraní začaly rozplývat před očima, prsty neposlouchaly. Svým zjevem umělec a bohém, v oblíbeném klobouku a dlouhém zeleném kabátě, zemřel v říjnu 1994.

Antošův klavír, který měl dříve doma a na který hrál hostům německé šlágry a arie, nabídl krátce před svou smrtí v srpnu roku 1994 k odprodeji Jaroslavu Lučanovi pro jeho děti s tím, že v jeho rodině už nejsou žádní další muzikanti. Vzpomínky na něj, jakožto na muzikanta a učitele hudby, však nevybledly.

Lucie Charlotte Kopecká

Vladimír Antoš (stojící 3. zprava) se svými žáky na železnorudském podiu

Základní umělecká škola Nýrsko, pobočka Železná Ruda

Zajímavé údaje o pobočce

Pobočka ZUŠ Nýrsko byla v Železné Rudě otevřena v roce 2002. Předtím žáci ze Železné Rudy a okolí dojížděli do Nýrska. Svých poboček má ZUŠ Nýrsko několik, další najdete například v Janovicích nad Úhlavou. V železnorudské pobočce se vyučuje hra na zobcovou flétnu, klavír, keyboard, kytaru a trubku. Nezbytnou samozřejmostí jsou rovněž doprovodné výuky, konkrétně hudební nauka a komorní hra. Děti se vztahem k hudbě a s touhou učit se hrát na nějaký hudební nástroj se tak mohou v současné době hudebně vzdělávat celkem u tří kvalifikovaných učitelů hudby. Jsou jimi Martin Červenka (klavír, keyboard, hudební nauka), Václav Kubice (zobcová flétna, keyboard, trubka) a Josef Bošek (kytara). V této sestavě učí více než šest let, a to jeden či dva dny v týdnu podle domluvy na začátku školního roku. Výuka je placená, školné se hradí vždy na začátku 1. a 2. pololetí. V případě hry na tři nástroje, například u sourozenců, se poskytuje sleva. Dražší je výuka pro jednotlivce, o něco levnější ve dvojici nebo v malé skupince maximálně do čtyř žáků. Množství dětí využívajících služeb ZUŠ se pohybuje kolem 20 až 25, přičemž jejich počet kolísá a mění se i během školního roku. Akcí v průběhu roku všeobecně moc není, neboť počet žáků na pobočkách není natolik vysoký, aby se dalo vystupovat každý měsíc. Na pobočce bývá zvykem, že děti předvedou své umění zpravidla dvakrát za rok, jednou na vánočním koncertě, podruhé při vystoupení na konci školního roku. Tyto akce jsou veřejnosti přístupné. Také se pořádají výchovné koncerty pro školy a školky.

LCK

Napsali o nás • Napsali o nás

...aneb Železnorudsko stejně komfortní jako Krkonose...

Nejen kvůli televiznímu programu, ale i pro rozhovory se zajímavými osobnostmi naší kultury a pěkné počtení článků z různorodých oblastí si už léta s oblibou kupují celorepublikové periodikum Týdeník Televize. Pokud tak pravidelně číníte i Vy, jistě Vám v jeho 9. čísle na stranách 20 a 21 v rubrice Cestování neunikly Zimní radovánky z pera Jitky Kománkové.

Autorka zde nedělá prakticky žádný rozdíl mezi vyhlášenými krkonošskými středisky jako jsou Špindlerův Mlýn, Pec pod Sněžkou či Harrachov a Železnorudskem. Areály na Šumavě, jmenovitě Špičák, Železnou Rudu a Kvildu pokládá za podobně komfortní. Součástí textu je foto Špičáku s podtitulem „Šumavský Špičák objevuje stále víc lyžařů“.

Potěšitelný názor redaktorky Kománkové shodou okolností podpořil hokejista Dominik Hašek, když se mimo jiné vyjádřil, že právě na Špičáku je příjemně překvapený zdejší úroveň trati nebo převýšením, které mu vyhovuje, a nezadá si s tím ve Špindlu, přičemž autem mu cesta z Prahy na Šumavu trvá prakticky stejně dlouho jako do Krkonoš (otištěno v únorovém čísle Železnorudského zpravodaje). Zkrátka a dobře, zdá se, že náš Špičák je na nejlepší cestě sebrat Špindlerovu Mlýnu přízvisko Český Aspen.

Se svolením redakce Týdeníku Televize zpracovala LCK

Waldbahn přestal jezdit do Čech

S platností od 1. 3. 2012 přestaly oblíbené bavorské soupravy Waldbahn jezdit z Bavorské Rudy na Špičák. Končí v Bavorské Rudě, přes státní hranici nepřejíždějí ani vybrané spoje (v sezóně jich bylo šest denně, tedy dvanáct v obou směrech). Cestující nyní musí na hranici v Železné Rudě přestoupit do náhradní české soupravy. Redakce Železnorudského zpravodaje zatím důvody tohoto rozhodnutí nezná. Jedno z možných vysvětlení zní, že němečtí strojvedoucí, kteří vlaky na české straně řídí, neumí česky. Budeme zkoumat i to, jestli od nového jízdního řádu (9. 12. 2012) nebudou zrušeny i tyto náhradní spoje. Věřme, že jde jen o dočasné opatření. Waldbahn byl obecně považován za obohacení železničního provozu na české straně a za podanou ruku ve spolupráci mezi Čechy a Němci. Před zahájením provozu Waldbahn v roce 2006 byly na české straně mezi Železnou Rudou a Špičákem provedeny náročné úpravy v bezpečnosti železničního provozu.

Cestování Waldbahnem z Česka do Německa bylo výhodné hlavně pro cyklisty. Vítili ho i turisté, kteří v hodinu vzdáleném Plattlingu přestupovali na vlaky ICE ve vysokorychlostním koridoru směrem na Frankfurt nebo v režimu regionálního expresu na Mnichov. Na odborném webu ŽelPage se hovořilo o možnosti prodloužení Waldbahn až do Klatov, což mnozí diskutěři vítali. Zde jeden z hlasů: „A s tím zajížděním do Klatov... Je pravda, že v Železné Rudě je stále železná opona patrná. Od Plattlingu do Bavorské Rudy tiše přijede souprava RegioShuttllü, zastaví u peronu a cestující pohodlně vystoupí z nízkopodlažních vozů. Na vedlejší koleji fira natočí motor brejlovce, ten vychrlí oblaka tmavého dýmu, cestující se začnou věšet na kliky zlamovacích dveří a šplhat po schodech nahoru, s velkým rachotem vlečou lyže skrz tvrdohlavě se zavírající přechodové můstky, snaží se zavřít okna zkrřížená v rámech, průvodčí práskají dveřmi a souprava se s velkým skřípěním houpe přes výhybky na svou předlouhou cestu do daleké Plzně.“ -red-

Waldbahn končí s provozem

Koníčky klusali, rolničky cinkaly

Železnorudský podnikatel Radek Ipser se svými koňmi ukončil zimní sezónu. Na vyjížďky na saních s rolničkami, tažených koňským spřežením, se tak můžeme těšit zase další zimu. S průběhem zimní sezóny byl Radek Ipser velmi spokojen. Těší ho zejména velký zájem

ze strany českých i německých turistů. Vyhlášený chovatel koní je rád, že může tímto způsobem zviditelňovat naše město a vůbec celý náš region. Jde mu o to, abychom zde měli turistům stále co nabídnout a oni se k nám rádi vraceli. Jemu se to, jak vidno, už podařilo. -red-

masopustní reportáž

Stohlavý průvod prošel poprvé městem

Železnou Rudou prošel v sobotu 25. 2. 2012 po více než půlstoletí první masopustní průvod. A možná se tak dělo z historického hlediska vůbec poprvé, neboť staročeskou tradici masopustního průvodu tady v srdci Šumavy podle svých slov nepamatuje snad žádný ze žijících starousedlíků.

Na úplném začátku stál jeden člověk. František Strnad starší, nadšený iniciátor celé akce. Prostě se rozhodl znovu vzkřísit to, co ke zdejšímu prostředí také patří. A ono to vyšlo. Přestože počasí si nelze objednat na zakázku, oproti předchozímu dni nespadla z nebe jediná kapka. Sluníčko příjemně hrálo, sníh tál přímo před očima. Poskakování mezi kalužemi však nikomu nevadilo. Po městě visely plakáty s děsivě

legrační masopustní maskou a veškerými informacemi. Lidé je mnohdy našli ve svých schránkách, a tak se každý dověděl přesně to, co potřeboval.

Průvod vyrazil ve 14 hodin od základní školy. Čelu průvodu vévodil parádní kočár Radka Ipsera s koňským spřežením. Vyhlášený koňák se průvodu zúčastnil spolu se synem Radkem a partnerkou Andreou s dcerou Andreou. Kočár táhli dvě koňské dámy, fábory vyzdobená Šárka s Lotynou. Ani jednou během průvodu nezakolísaly. Jakoby si i ony uvědomovaly neopakovatelnost této chvíle.

K odklonu od zvolené trasy nedošlo, takže dobře naladěni masopustníci postupně prošli kolem školky, přes parkoviště u Café Charlotte, kostela Panny Marie Pomocné z Hvězdy, dále třídou 1. máje, Šumavskou a Belvedérskou ulicí,

aby svou hlasitou pouť zakončili nedaleko radnice u bývalého hotelu Javor. Mezi orientačními body se dělaly krátké zastávky. Při přejezdu na hlavní silnici dokonce asistovali tři policisté. Po obou stranách vozovky korigovali dopravu.

Před čtrnáctou hodinou postávali spolu s panem Strnadem před základní školou jen tři další odvázlivci. Úderem druhé však najednou přicházeli další a další, v maskách i bez nich. Největší díl pozornosti se upřel na velkého huňatého psa, maskota lyžařské školy JPK. S myšlenkou radovat se a být při obnově tradice se průvodem proplétali lidé s maškarami. Tu ladné kočky s pravou ruskou báryšnou, jinde zas ježibaba, pirátka nebo bílý medvěd a dvě kravičky. Většina dětí v maskách typu vodníka a upířího detektiva se dočkala té výsady, že směla po

Vážení čtenáři, letošní roztodivné počasí nás v lednu potrápilo padajícími stromy, v únoru to byly nebezpečné rampouchy a sněhové převisy. Snad tedy březen bude poklidný a zpestří jej až závěrem měsíce náš tradiční Hasičský bál, na který vás tímto srdečně zveme...

Události za období: 5. únor 2012 – 4. březen 2012

2x Dopravní nehoda

12x Technická pomoc

06. 2. 2012 – Odstranění ledových převisů, které ohrožovaly chodce v ulici 1. Máje

06. 2. 2012 – Transport pacienta ve spolupráci se zdravotní službou, v Klatovské ul.

07. 2. 2012 – Opět transport pacienta, jako předcházející den.

10. 2. 2012 – Odstranění ledových a sněhových převisů na Klostermannově náměstí.

10. 2. 2012 – K dopravní nehodě osobního automobilu, který narazil do radlice sněžného pluhu, jenž vyjížděl z vedlejší silnice, jsme vyjeli na hlavní silnici u křižovatky na hotel Engadin. Při střetu došlo k jednomu lehčímu zranění. Místo nehody bylo zajištěno, stejně tak jako unikající provozní náplně vozidla.

14. 2. 2012 – Poměrně kuriózní dopravní nehoda se odehrála v podvečer na místním vlakovém nádraží. Zde značně opilý řidič sjel se svým automobilem do kolejí v domnění, že pokračuje po silnici směrem na Špičák. Z vozidla neunikaly žádné provozní náplně, ale doprava na železnici musela být na více než hodinu uzavřena. Po vyproštění vozidla odtahovou službou a překontrolování stavu kolejí jsme se mohli vrátit na zbrojnici.

16. 2. 2012 – Další odstranění ledových převisů, z objektu v ulici Javorská.

17. 2. 2012 – Likvidace ledových rampouchů apřevisů, padajících na chodník před Casinem.

18. 2. 2012 – Opětovné odstranění ledových a sněhových převisů, tentokrát ze služebny Policie ČR v centru města.

19. 2. 2012 – Další ledový převis, v ulici Jaroslava Vojty.

21. 2. 2012 – Stržení ledových převisů z budovy na Klostermannově náměstí.

22. 2. 2012 – Pomocí výškové techniky jsme opět strhávali ledové převisy, z hotelu Ostrý v ul. 1. Máje.

24. 2. 2012 – Odstranění ledových převisů z hotelu Engadin.

25. 2. 2012 – Odstranění většího ledového převisu ze služebny Policie ČR, hrozícího pádem na chodník.

Soustředění mladých hasičů Železná Ruda 2. 2. – 5. 2. 2012

Ve Čtvrtek dne 2. 2. 2012 přišel den, na který jsme všichni netrpělivěčekali již od letního soustředění v obci Mrtník u Hořovic a to zimní soustředění, které se konalo zde v Železné Rudě. Při naší pravidelné schůzce knám přijeli kolegové hasiči z Hlásné Třebáně a tímto bylo zimní soustředění zahájeno. Plamínci (název kolektivu z Hlásné Třebáně) se ubytovali v místní základní škole a po večeři následoval společný večer při paměťových hrách. Následující den jsme se všichni sešli ve školní tělocvičně, kde jsme společně trénovali nenadcházející soutěž. Po obědě jsme se vypravily na lyže na Samoty, kde jsme strávily celé mrazivé odpoledne. Večerní program jsme tento den vypustily. Ráno po snídani jsme opět vyrazily lyžovat ale tentokrát na Belveder. Po výborné lyžovačce následoval oběd a výlet na špičák k Horské Službě, která nám pověděla spousty informací ze své

historie, současnosti, náplni své práce a předvedli nám své vybavení. Dále následoval výlet sedačkovou lanovkou na Pancíř a poté zpět do Železné Rudy na večeři. Tečkou za celým soustředěním a vyvrcholením programu byla sobotní diskotéka, která musela být pro velký úspěch několikrát prodlužována. V Neděli jsme se šli rozloučit s Plamínky na Železnorudském nádraží a všichni se již nemůžeme dočkat letního soustředění. Tímto by jsme chtěli poděkovat všem, kteří se podíleli na průběhu našeho soustředění at:

p. Jaroslav Lučan (L.A. Samoty), p. Jiří Kvapil (Město Železná Ruda), p. Michal Janďura (foto) (Horská Služba Šumava)

Patrik Soukup

Soutěž MH 11. 2. 2012 Sušice

V Sobotu dne 11.2.2012 se konala tradiční zimní soutěž mladých hasičů tentokrát v Sušici. Tato soutěž není zařazena do celoroční hry Plamen, ale některé disciplíny jsou stejné. Rozdělení do tří družstev jsme se po nástupu rozprchlí plnit rozmanité soutěžní disciplíny od sportovních až po vědomostní. Celkem jsme splnily všechny povinné (15) a jednu nepovinnou. Výsledky jsme se dozvěděli až následující schůzku. První a třetí družstvo obsadilo dvacáté sedmé a dvacáté osmé místo z padesáti dvou družstev a druhé družstvo obsadilo výborné osmé místo z padesáti dvou družstev. Následovat bude jarní sraz mladých hasičů v Nýrsku a poté závěrečný sraz hry Plamen v Malém Boru.

Patrik Soukup

Hasičský bál

**SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ
ŽELEZNÁ RUDA
VÁS ZVE NA
HASIČSKÝ BÁL**

**V SOBOTU 24.3.2012
HOTEL BELVEDER
OD 20.00 HODIN**

**BOHATÁ TOMBOLA
SPOLEČENSKÝ OBLEK**

VSTUPNÉ 100,-

SVOZ OD HOTELU JAVOR, KYVADLOVÉ OD 19.30 DO 21 HOD.

Budete-li mít zájem přijít se pobavit na tradiční hasičský bál, budeme jedině rádi a vřele vás přivítáme.

Letos byla stanovena cena vstupenky na rovných 100 korun.

Jak je tomu poslední roky zvykem, bál se bude konat na hotelu Belveder. Jelikož je to poněkud „z ruky“, budeme návštěvníky svážit od hotelu Javor, mezi 19.30 a 21 hodinou.

Lístky je možné zakoupit u p. Sekyry na čísle: 606 133 910

Návštěvníky bálu prosíme o společenský oblek, aby se z této události nestala obyčejná „hospodská pijatka“.

Jako vždy, bude na všechny čekat bohatá tombola.

Dům HORSKÉ SLUŽBY, Špičák 56, 340 04 Železná Ruda

tel. + fax: 376 397 100, pohotovostní číslo dispečera non-stop: 376 397 273

web: www.horskaslužba.cz, e-mail: hssumava@horskaslužba.cz

Vážení čtenáři,

letošní zimní sezóna byla opravdu bohatá na sněhovou nadílku, kdy sněhová pokrývka na hřebenových partiích českých hor dosahovala výšky přes dva metry. Velké množství napadaného čerstvého sněhu, které zasypalo naše hory ve velice krátké době, vedlo k vyhlášení zvýšeného lavi-

Cvičná lavinová akce - příprava techniky k transportu záchranářů

nového nebezpečí na našich horách. V Krkonoších byl dokonce vyhlášen lavinový stupeň číslo 4. a sesuv lavin hrozil i v takzvaných nelavinových oblastech našich hor. V Beskydech, které jsou charakterizovány jako nelavinová oblast byl zaznamenán sesuv laviny, která zasypala lyžaře. I na Šumavě, během letošní zimní sezóny, kdy docházelo k pravidelnému mě-

Příprava skialpinistického vybavení

ření sněhu a monitorování exponovaných svahů, byl zaznamenán sesuv sněhu s délkou lavinové dráhy delší než sto metrů. Kvalitní sněhové podmínky přilákají vždy velké množství lyžařů nejen na sjezdové a běžecké tratě, ale stále častěji se lyžaři a snowboardisté vydávají lyžovat do volného terénu. Tito lyžaři bohužel nerespektují hrozící nebezpečí v podobě možnosti pádu lavin, o kterém pravidelně informuje horská služba, a nerespektují ani zákazy

Sondovací družstvo v akci

v podobě omezení vstupu do přírodních rezervací, chráněných krajinných oblastí a prvních zón. Problémy s nezodpovědnými návštěvníky hor jsou v současné době nejen v Čechách, ale i v okolních státech. Horská služba v těchto případech informuje

o hrozícím nebezpečí, doporučuje omezení pohybu v horách, organizuje a provádí záchranné a pátrací akce při případných lavinových neštěstích.

Právě záchrana osob z nepřístupného terénu, byla námětem společného cvičení Horské služby Šumava a německého Bergwachtu, které se konalo

Nález a vykopání postiženého lyžaře

24. února na Špičáku.

V 16.00 hod. přijal dispečer Horské služby Šumava informaci o nehodě dvou lyžařů, které zasypala lavina v prostoru Černého jezera. Po příjmu tísňového volání byl lavinovým preventistou oblasti aktivován poplachový plán určený pro lavinovou událost. Svolání psovoda, lékaře a záchranářů okrsku Špičák proběhlo prostřednictvím radiostanic a mobilních telefonů. Pro zajištění akce byly použity veškeré síly a prostředky, které

jsou nutné pro zvládnutí této akce. Přesun záchranářů a záchranného materiálu proběhl pomocí terénních vozidel, terénních čtyřkolek a sněžných skútrů. Na místo lavinové nehody, které se nacházelo ve velice exponovaném terénu bylo možno dopravit záchranný materiál již jen pomocí lidské síly a skialpinistického vybavení. Průběh celé akce, od nahlášení události až po předání zraněných posádce Zdravotnické záchranné služby,

Transport materiálu a záchranných prostředků na laviniště

trval celkem tři hodiny. Společná metodika a mezinárodně uznávané doporučené postupy při lavinové nehodě, umožnily zvládnout celou akci na vysoké profesionální úrovni. Každý ze záchranářů věděl, kde je jeho místo, jak má správně postupovat a prakticky vůbec nezáleželo, že mluvíme rozdílnou řečí. Byl zde jeden společný cíl a tím byla záchrana lidského života v horách, což je náplní práce a posláním všech horských záchranářů na celém světě.

Na této modelové situaci lze přesně demonstrovat fakt, že i sebelépe a moderně vybavené týmy záchranářů horských služeb nejsou schopny zajistit profesionální záchranu během několika desítek minut, ale tyto akce vždy trvají v řádech několika hodin a někdy při rozsáhlém lavinovém neštěstí i několik dnů. Lyžaři, kteří se pohybují v tomto nebezpečném terénu musí bezpodmínečně znát a ovládat problematiku kamarádské vzájemné pomoci, být vybaveni dostupným materiálem určeným pro zajištění záchrany osob zasypáných lavinou a dbát doporučení a případných omezení, které jsou během zimní sezóny vydávány široké lyžařské veřejnosti horskou službou.

Michal Jandůra, náčelník Horské služby Šumava

Stohlavý průvod prošel poprvé městem

Dokončení ze strany 10

celou dobu konání akce sedět v kočáře. Aspoň je nebolely nohy. „Kdo ještě nejel v kočáře? Děti, pojdte se vystřídat!“ zvala Andrea Šafandová v kovbojském klobouku spravedlivě ke kočárové jízdě.

Masopustní veselí postupně čítalo stovku lidí, méně dětí a více dospělých, většinou místních. Průvod po celou dobu uzavíral sám starosta města Michal Šneberger. Do kroku a skoku vyhrávala známá šumavská kapela OBŠUKA v nástrojovém složení dvě harmoniky, dva saxofony a jeden buben. Řada účastníků si s chutí zanotovala nejednu šumavskou písničku. Všem to pospolu ladilo náramně. Mezi paneláky kapelník Strnad zvolal: „Na Brno, Vávro, na

prázdninách. Ani lokální osazenstvo se však nenechalo zahanbit. Obzvláště na třídě 1. máje a v Šumavské ulici vykukovali sousedé z balkónů a oken a zcela spontánně průvodu mávali. Při cestě do kopce se otočil kluk v paruce na místního občana Stanislava Bartla s výkřikem: „Já jsem malý detektiv.“ Pan Bartl pohotově zareagoval: „Tak mě pojď chytit!“ Ale kdepak by se klučinovi chtělo slézat z kočáru! Všechno hezké má, jak známo, svůj začátek i konec. Ke svému cíli dospěl v 15 hodin 15 minut také masopustní průvod. Před odchodem do svých domovů ještě několik oslovených shrnulo svoje nejčerstvější pocity a dojmy.

Radek Ipser: „Myslím si, že by to mohlo pokračovat. Příště by mělo být víc masek. Okolostojící lidi by měli masky v průvodu pomazávat smradlavými voňavkami a malovat po nich. Ještě k tomu chybí jitnice, jelita, tlačěnka, nějaké pečivo a alkohol. Nemyslím pro mě, ale pro všechny dospělé.“

Lotyna a Šárka Ipserovy: „Íháhá, íháhá, frk, frk“, což přeloženo do lidské řeči znamená asi tolik: „Máme radost a doufáme, že nás příště zase do průvodu vyberou.“

Děti v kočáře (Pěťa Aubrecht, Johanka Voldřichová, Annabell Mena) na otázku, jak se jim to líbilo a zda pojedou příští rok zas. Za všechny Pěťa: „Jo, líbilo a pojedeme.“

Michal Šneberger, starosta města: „Pocity? Kromě toho, že mi mrzne pleš, tak je fajn, že je hezké počasí. Sice Němci se diví, že to máme týden po, ale to je asi u nás normální. Je to tady poprvé a příští rok to bude lepší. Příště by to chtělo masku. Po lepším se.“

František Strnad starší: „Jsem iniciátorem celé akce. Co já vím, naposled byl v roce 1961 a možná ještě později. Měl jsem z toho šílený strach, protože je tady dneska spousta akcí.

A dvě tři generace zpátky to tady vůbec neznají. Společně s městem a hotelem Grádl jsme organizaci pověřili školou. Myslel jsem, že bude daleko víc masek ze školy. Od školy to šlo. Měl jsem za to, že se ty děti víc zapojí. Děti sedící na kočáře byly bezvadné, ale těch dětí bylo děsně málo, dospělých víc. Domníval jsem se, že ZŠ jakožto pořadatel k tomu přistoupí aktivnějším způsobem. To je jediné zklamání. Zaplaťpánbůh, že nějaké děti přišly a byly fantastické. Počasí bylo úplně špičkové. K náladě přispěl i pan Ipser s nádherně vyzdo-

beným kočárem i kapela OBŠUKA přispěla k náladě. Většinou jsme hráli šumavské písničky, protože se sem hodí. Když jsme se tam u školy sešli, byli jsme tam čtyři a pak nás tam bylo celých sto. To je česká tradice. My slavíme Valentýny, Halloweeny, pečení krocánů, ale proč neslavíme staleté tradice masopustu? Byl bych rád, kdybych ještě za rok byl živ, a příští rok to vyšlo jako dneska. Počasí fantastické, všichni fantastičtí. S kým jsem měl možnost mluvit, ten říkal, abychom to za rok zopakovali. Aby se víc zapojila veřejnost, která není v průvodu. Před týdnem jsme hráli na vsi, kde je to takovým zvykem, kde je to úplně o něčem jiném. Lidi v chalupách už se na to těší, mají třeba připravenou kořalku, víno, pivo. Tady nejde o to dělat nějakou žebrotu, ale je to česká

Brno!“ Koně se opět rozjeli. „Na masopustní průvod v roce '61 si nevzpomínám. Na ten dnešní jsem se těšila. Přišla bych, i kdyby přišlo,“ konstatovala místní obyvatelka Antonie Legátová v úvodní části průvodu. Paní Ruthová, zastupující spolu s rozverným psiskem lyžařskou školu JPK doplnila: „Jsem zvědavá, jaké to tady bude. U nás v Postřekově se vždycky sejde až tisícovka lidí a je to hodně veselé.“ Po dostatečné zastávce u Café Charlotte kapelník směrem k Radkovi na kozlíku znovu zavelel: „Popojedem, Radunko, popojedem. Koule nedoletěla.“

Původní počet lidí byl posléze hodně nestálý. Stále se někdo nový připojoval a odpojoval. Masopustní trasu občas lemovaly hloučky přihlížejících, většinou návštěvníků na jarních

tradice. Někdo upeče koblihy, někdo udělá jednohubky, zahraje se mu ta jeho oblíbená písnička. Ti lidé se baví sami. Zastavují se s průvodem u chalup nebo u hospod. Když jsme stáli u hospod, myslel jsem, že někdo vyběhne, majitel nebo vrchní, ale ne. Je vidět, že to tady lidé neznají. Lidé se styděli připojit. Hlavně, že jsme 1. ročník zvládli. Každý začátek je nejtěžší, to víte sami. Jsem přesvědčený o tom, že jsme s přispěním všech zúčastněných, jejich dětí a rodin měli hezký pocit. Dělejme všechno pro to, ať Železnorudští baví Železnorudské. Ať je víc zábavy.“

Lucie Charlotte Kopecká

Karneval v Benátkách 2012

Italské ostrovní město Benátky, kolébka historických památek a projíždek na gondolách, pořádá každoročně v období masopustu (od Tří králů do Popeleční středy) velké masopustní veselí zvané karneval. Tradice benátského festivalu se datuje k 11. století. Vrcholu popularity a výstřední rozmařilosti dosáhl v 18. stol. Po jakémsi odmlčení byl v roce 1979 zdárně obnoven. V roce 2012 organizátoři směřovali hlavní program do dnů 10. - 20. února. Každý den skýtal jinou podívanou, každá městská čtvrť měla jiný program. Karneval plánují nejen představitelé města, ale i soukromí podnikatelé, proto není celkový program do poslední chvíle znám. Benátky mají jen cca 60 000 stálých obyvatel, ale celý karnevalový týden se po ulicích procházejí tisíce „benáčtanů“ z celé Evropy, v maskách pózuji pro diváky, radují se, hodují. Nejznámější jsou klasické benátské masky - "Morový doktor" i "Kolombína", ale i jiné, novější, které korzují po nejdříve na nábřeží a na náměstí sv. Marka před dóžecím palácem. Každoročně jsou kostýmy i doprovodné programy honosnější. Manželský pár z Holandska, který jsem fotografoval, zaplatil jen za vypůjčení kostýmů 3 600 Euro. V celém městě probíhají doprovodné koncerty a divadelní představení, a to nejen v honosných palácích, ale i na ulici. Gondoliéři se svými černými (jiná barva není dovolená), pohodlně vybavenými gondolami, nabízejí projížďky úzkými kanály. Umělecké galerie či butiky se sklem a jinými suvenýry jsou otevřené dlouho do noci, a návštěva v nich je zážitkem pro každého účastníka karnevalu. Stovky kaváren a restau-

raci také lákají návštěvníky. Vyplatí se zajít do postranních uliček, kde s místními obyvateli můžete posedět a občerstvit se za méně peněz, nežli v centru dění. Všude vládne karnevalová nálada, kam se jen podíváte.

Celé město je vystavěno na dřevěných kůlech, zaražených do mořského dna, takže zde neexistují silnice ani ulice, kde se dá jezdit auty, ale veškerá doprava osob a zboží probíhá po vodě – plavebními kanály. K Benátkám patří ještě několik ostrovů, kam jezdí pravidelná lodní doprava. Nejznámější z nich jsou Murano, Burano a Torcello, jeden ostrov slouží k poslednímu odpočinku – je tam hřbitov. Benátky jsou již od středověku známé výrobou skla. Protože v té době byla většina domů ze dřeva, byly všechny sklárny povinně přestěhovány na již zmíněné ostrovy Murano a Burano, kde fungují dodnes. Není bez zajímavosti, že se naši šumavští skláři inspirovali právě benátskou technikou výroby, hlavně zrcadel, které se do Itálie také vyvážely. Tak např. z Nové Hůrky jezdily koňské povozy, kde na slámě převážely zboží - převážně broušená zrcadla - až do Itálie.

V neděli před koncem karnevalu probíhá na náměstí sv. Marka, které je epicentrem celého karnevalového dění, korzo masek, které se zúčastňují soutěže o nejhezčí masky karnevalu. Tato soutěž je v Itálii velmi populární a je vysílána italskou televizí. Takže nezbyvá než dodat: Vzhůru na příští Benátský karneval v roce 2013 - a nezapomeňte na masku.

Text a foto: Václav Chabr

Benátská skvostná středověká architektura a kanály

V době karnevalu se benátská gondoliéři nezastaví

Tradiční karnevalové masky všude kam pohlédnete

Na Ponte Academica je vždy veselo

Dům muzeí – mamutí úkol

Jistě si mnozí z vás všimli staveniště na bavorské části hraničního nádraží v Alžbětíně. V památkově chráněné staniční budově řídí správa Přírodního parku Bavorský les rozsáhlé sanace pro různé výstavy a muzea. Do konce roku má být všechno hotovo. S vysokým nákladem renovuje spolek Přírodní park Bavorský les

památkově chráněné hraniční nádraží a buduje na ploše od 2 500 čtverečních metrů centrum evropského netopýra, interaktivní výstavu - Arber, muzeum lyží a lyžování, muzeum na téma dráha a mobilita a obrovskou modelovou železnici. Také by zde měl ožít historický hostinec. Správa Přírodního parku Bavorský les koupila hraniční nádraží v září 2006. Od začátku jsme věděli, že renovace bude mamutím úkolem," říká předseda Přírodního parku Jindřich

Schmidt. „Již samotná sestava návrhu a zajištění financí zabralo nepředstavitelné množství času a pracovních nákladů“, dodává. Celkem společnost investuje 7,3 milionů do staré stavby z roku 1877. Dodnes prostavěla téměř tři milióny euro.

Zpracoval –rh-

Proč podepsat petici: NE – 35 procent prvních zón v NP Šumava

Návrh zákona o NP Šumava (předkládaný MŽP) požaduje vyhlásit 1. zóny v rozsahu 26,5% ihned a na 35% v budoucnu, tedy bez-zásahové území na 24 000 ha NP.

Návrh je nepřijatelný a nebezpečný z těchto důvodů:

1./ Lesy II. a III. zón nejsou schopny zvládnout kůrovcový nápor, který na ně bude přicházet z 1. zón.

2./ Navrhovaný rozsah 1. zón není zárukou zachování vzrostlého zeleného stromového patra, které musí být ve většinovém podílu, aby byla přirozená struktura lesů zachována. Návrh zákona souhlasí, aby i nadále v lesích NP usychalo více stromů, než přirůstá.

3./ Navrhovaný rozsah 1. zón je zárukou toho, že na téměř celém 35% území se tamní smrkové monokulturní lesy budou periodicky rozpadat po dosažení věku 50 let. Zákon tak bude chránit nepřirozenou strukturu lesů. Lze předpokládat, že porosty, kterým je dnes 20 – 30 let, budou za 45 let suché. Ani za tuto dobu nelze dosáhnout

40% zastoupení buků a jedlí, aby ve všech lesích parku bylo dosaženo složení, které je schopno zvládnout kůrovcový nápor.

4./ Vzrostlé lesy v navrhované kat. II. A, tj. 9 000 ha, uschnou na 82 – 90 % plochy, jako je tomu dnes na 15 000 ha dosavadních bez-zásahových lesů.

Na tomto území budou za 15, 30, 45 let vyhlášeny 1. zóny; opět jen úředně, aniž by dosáhly odpovídající kvality.

Pokud bude § 5 návrhu zákona ve znění „připravováno na vstup do 1. zóny“ vykládáno jako „někáct kůrovcem napadené stromy a nechat uschnout“, potom se do nich zařadí zcela suché lesy. (Zásahy v kat. II. A budou každoročním důvodem konání blokad ekologických aktivistů a MŽP nebude schopno zajistit potřebný výkon ochrany lesů.)

Pokud se § 5 bude vykládat jako „dočasně a účinně zasahovat kácením“, tak téměř všechny vzrostlé smrky budou vykáceny. Do 1. zón se tak za 15,30, 45 let zařadí paseky a mlaziny,

které jsou věkově nediferencované, monokulturní a na přímém oslunění hyperaktivně odrostlé (a tím labilní proti větru). Toto je konkrétní kritérium pro kvalitu lesa, která je nevhodná k vyhlášení 1. zóny.

5./ V případě další velké větrné kalamity navrhovaná zónace dává předpoklad, že na 35% území budou ponechány vývraty a zlomy bez zpracování. Tím by se opakovalo to, co se stalo po orkánu Kyrill.

Návrh zákona dává najevo, že se společnost orkámem nepoučila a nehodlá z toho vyvozovat důsledky a mimořádná opatření. Vážení občané, jde o 9 000 ha lesů, v nichž by mohl i v budoucnu existovat vysoký zelený les a v jeho stínu růst nový. Jedině tak to má být. To stojí zato, podepsat tuto petici.

Za petiční výbor Vám děkuje

Petr Martan

*ředitel Komunity pro duchovní rozvoj, o.p.s.,
poradce v lesnictví*

384 81 Čkyně 197, martanckyne@seznam.cz

Národní park Šumava – produkt nebo oběť doby?

V pondělí 13.2.2012 uspořádal Výbor pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí Senátu Parlamentu České republiky spolu s dalšími složkami konferenci nazvanou „Národní park Šumava- produkt, nebo oběť doby?“ Konference se konala v zasedacím sále Senátu a hlavním tématem byla problematika, která v posledních čtyřech letech rozděluje část společnosti, a to nejen odborné, na zastánce tzv. bezzásahového režimu a na jeho odpůrce. Pro osvětlení historie problému připomeneme, že se jedná o zásadní názor, zda se snažit stávající kůrovcovou kalamitu na Šumavě zastavit razantním způsobem tak, jak se to po staletí ve smyslu lesnických zkušeností dělalo, a jak to prosazuje i stávající vedení parku, anebo proti kůrovci nezasahovat a ve vznikajícím suchém lese, „divočně“ nechat přírodu, aby si sama pomohla a vytvořila nový odolnější les. Na první pohled se zdá, že experiment vzniku divočiny nicneděláním (hlavní podíl práce přece provede velice důkladně kůrovec) se zdá nesporně jednodušším, než pracná a postupná přeměna člověkem poznamenaných monokulturních lesů na lesy smíšené s vysokým zastoupením buku a tedy odolnějšími vůči přírodním živlům i škůdcům.

Propagátoři divočiny nezapomínají také vždy připomenout, že to vše zařídí kůrovec naprosto zadarmo. Trochu skromněji již zapomínají uvést, jak dlouho to ordinování pomocí kůrovce potrvá a co čeká rostliny, živočichy ale i lidi do doby, než v podmínkách suchého lesa vyrostou nové stromy. Pro úplnost je třeba ještě historii problému doplnit, že politická situace po orkánu Kyrill v roce 2007 mnoho diskusí nepřipustila a striktní ministerský příkaz zajistil v nezpracovaných polomech dokonalé podmínky pro vznik kůrovcové lihně. Kůrovec nelenil, zcela se vymkl kontrole a opravdu zadarmo nastartoval kalamitu, která nemá v Evropě srovnání a dodnes není zažehnána. Současné příklady tisíců

hektarů uhynulého lesa, nebo rekordními těžbami vytvořené holiny jsou toho přesvědčivým důkazem. Podstatná část šumavských, byť monokulturních lesů, uschla a na dlouhou dobu nebude plnit nenahraditelné vodo hospodářské a klimatické funkce. Během krátké doby se pro řadu rostlin a živočichů změnilo jejich obvyklé životní prostředí. Obhájci divočiny vítězoslavně komentují každé zmlazení pod stožáry suchých stromů. O tom, že na dalších velkých plochách neroste nic a pravděpodobně v dohledné době ani nic neporoste, se již tak moc nepíše.

S přibývajícím dobou narostla nervozita a agresivita sporu. Z debat se vytrácí slušnost, korektnost a ochota naslouchání jinému názoru. Odbornou debatu na úrovni skutečných odborníků nahrazují urážky a útoky samozvaných odborníků. Slovník současných politických pútek se přenesl i do problematiky prostředí tak čistého, jakým je příroda. Ti, kteří nesouhlasí s teorií divočiny anebo chtějí dokonce kůrovcovou kalamitu zastavit, jsou osočováni jako nechápaví umanutci a je naprosto jedno, jestli jejich jména věncí profesorské nebo další tituly. Profesionální nadšenci, kterým mediální zviditelnění nasadilo křídla a kteří převzali současně politické manýry si nevidí do úst a mentorují o desítky let starší odborníky.

Penzijní věk se stal přítěžující vlastností

Vraťme se však ke konferenci, která neměla probírat speciálně odbornou problematiku, ale měla diskutovat o Šumavě z hlediska společenských, politických a právních dopadů. Účastníci konference vyslechli řadu přednášek a projevů nejen vynikajících odborníků ale i znalců historie šumavských problémů. Dalo by se konstatovat, že v zaplněném sále snad nebyl nikdo, kdo by pochyboval o tom, že šumavské lesy se dostaly do vážných problémů a že je nečeká lehké období. Jednota a spontánnost názorů přednášejících odborníků však vyvolává řadu otázek.

Jak je možné, že vědecký názor předurčující osud Šumavy byl tak dlouho a úspěšně reprezentován pouze odborníky, dnes sdruženými do samozvané stínové vědecké rady. Jak je možné, že předvídaný a dlouho avizovaný katastrofický stav Šumavy se začal vážně řešit až začátkem roku 2011, tedy až po čtyřech letech probíhající kalamity? Jak je možné, že posedlost vytváření tzv. divočiny prostřednictvím kůrovce měla a má tak úrodnou půdu i u velké části medií? Jak je možné, že jsou přehlíženy staleté lesnické zkušenosti, nerespektovány názory těch, kteří národní park zakládali a nepublikovány názory odborníků, kteří měli a mají na vývoj na Šumavě jiný názor, než zmíněná stínová vědecká rada?

Podobných otázek by bylo možno položit ještě řadu, včetně té nejzávažnější, kdo ponese odpovědnost za dva a půl milionu mrtvých stromů. Při volnosti výkladu poslání národního parku ve smyslu Nařízení vlády č. 163 asi nikdo, protože to, co jedni považují za katastrofu, mohou druzí oslavovat jako úspěch a vítězství svých teorií. A pokud se týká škod - na území národního parku se přeci škody nevyčísľují – milion stromů sem, milion stromů tam.

Velkou nadějí do dalších dnů vnáší připomenutí, že ve stejném sále, kde proběhla konference, podpořilo 5. srpna minulého roku 53 senátorů ze 60 přítomných, petici Zachraňme Šumavu. Senátoři mimo jiné podpořili stávající vedení národního parku ve snaze o zastavení kůrovcové kalamity a požádali vládu ČR aby se zasadila o naplnění Usnesení vlády č. 163 ze jména o uchování a zlepšení přírodního prostředí národního parku, uchování typického vzhledu krajiny a využití území parku k turistice a rekreaci nezhoršující přírodní prostředí.

Senát také požádal vládu ČR o přešetření zákonosti rozhodnutí ministra, které nastartovalo kůrovcovou kalamitu.

František Nykles, Šumava

Zajímavé dokumenty:

Jasno v otázce, co se Šumavou, nemají ani Zelení, někteří mluví o šumavském Mnichovu

Stanovisko členů Strany Zelených – základní organizace Plzeň 2 k situaci v NP Šumava ze srpna 2011

Členská základna Strany Zelených – základní organizace Plzeň 2 nesouhlasí s blokadou sanačních zásahů proti kůrovci na území NP Šumava. Dále se také důrazně distancujeme od nátlakových akcí pořádaných na území Plzeňského kraje, spojených s blokadou zásahů proti kůrovci v NP Šumava. Členská základna ZO Strany Zelených Plzeň 2 se důrazně distancuje od metod nevládních organizací, zejména Hnutí Duha v NP Šumava. Své rozhodnutí zdůvodňujeme takto:

Blokace a další akce směřující k znemožnění sanačních zásahů proti kůrovci na Šumavě jsou svým principem zcela v zásadním rozporu s programovými cíly uvedenými ve stanovách Strany Zelených.

a) čl.2.2.a. – vybudování ekologicky a sociálně udržitelné společnosti. Současný vývoj kauzy a podíl nevládních organizací na rozvoji kůrovcové kalamity jde zcela proti ideám SZ, tj. ideji udržitelného rozvoje. Podpora kůrovcové kalamity a její rozšiřování mimo území NP, nezasahováním zcela ničí jak stávající ekosystém na Šumavě, tak má i negativní dopad na obyvatele postiženého území. Jsme pro zastavení kůrovcové kalamity všemi dostupnými prostředky a vybudování účinného systému ochrany lesních ekosystémů uvnitř NP, ale zejména také na územích přiléhajících k NP.

b) čl.2.2.b. – Co nejvyšší míru demokracie a co největší míru zapojení veřejnosti do rozhodování. Blokáda sanačních prací v NP Šumava a ostatní nátlakové akce proti vedení NP Šumava jsou pořádané zcela v rozporu s právním domácího šumavského obyvatelstva, jak o tom svědčí petice, prohlášení, shromáždění místních občanů a podobné akce. Pobíhá zcela klasické „o nás bez nás“. Se šumavským „Mnichovem“ nemůžeme souhlasit.

c) čl.2.2.d. – ochrana práv sociálních, kulturních i jiných menšin. Obyvatele Šumavy lze považovat za endemickou menšinu. Obyvatelé Šumavy mají právo se k dané situaci vyjádřit a ovlivnit ji ke svému prospěchu. Není a nemůže být naším cílem rozhodovat o jejich domovině bez jejich účasti. Nýbrž naší povinností je poskytnout jim podporu od SZ a umožnit jim vyjádření své svobodné vůle, ať už bude jakákoliv.

Dále dodáváme, že umožnění a podpora pokračování kůrovcové kalamity v NP Šumava, čehož jsme svědky, jde zcela proti cílům Strany Zelených – tj. docílení udržitelného rozvoje a zvyšování kvality života. Dále blokády jsou prováděny prostředky, které překračují jakékoliv hranice etiky, které jsme schopni akceptovat.

Proto členská základna Strany Zelených Plzeň 2 nesouhlasí s blokadou a ostatními nátlakovými akcemi, spojenými s kůrovcovou kalamitou na Šumavě. Důrazně se distancujeme

od chování členů Hnutí Duha a jim podobných organizací v této záležitosti!

Členové základní organizace Plzeň 2 Strany Zelených

Stanovisko předsedy Republikové rady Strany Zelených Matěje Stropnického ze 30. 8. 2011:

„Základní organizace Plzeň 2 1/ překročila své pravomoci, když vydala a zveřejnila stanovisko k otázce, která jí podle stanov není příslušná: "Základní organizace reprezentuje stranu a jedná jejím jménem pouze v rozsahu své působnosti", tj. k otázce nespadaající do její pravomoci reprezentovat stranu v otázkách na příslušné úrovni (čl. 13, odst.6). NPŠ neleží v obvodu Plzeň 2 ani v jeho blízkosti - tím není dotčeno, že se k otázce může vyjádřit krajská konference SZ Plzeňského kraje, na části jejíhož území se část NPŠ nachází; 2/ nerespektovala povinnost členů "řídít se programovými cíly strany", jež uvádím níže (čl. 6, odst. 2., písm. b);

3/ nerespektovala usnesení PSZ k této otázce, ačkoliv stanovy členům ukládají: "respektovat rozhodnutí a usnesení SZ" (čl. 6, odst. 2,

písm. l); 4/ stanovisko ZO Plzeň 2 je v rozporu s politickým programem SZ Vize ekologické demokracie, nejzákladnějším programovým textem strany přijatým sjezdem v roce 2004, který v kapitole o ochraně přírody na str. 24 praví: "Strana zelených prosazuje změny v koncepci správy národních parků, v nichž bude chtít vymezit rozsáhlé a ucelené bezzásahové zóny.";

5/ stanovisko ZO Plzeň 2 je rovněž v rozporu s dosud platným volebním programem z roku 2010 schváleným Republikovou radou SZ, kde se praví v kapitole Zdravé lesy: "Budeme podporovat zařazování vybraných částí

lesa v přírodně cenných územích do bezzásahového režimu pro ochranu biologické rozmanitosti, vědecké účely (studium adaptací lesa na klimatickou změnu) a turismus.".

Stanovisko předsedy SZ Ondřeje Lišky, tlučené dopisem pro členy ZO Plzeň 2 z 31. 8. 2011:

Dobrý den,
problém není, že máte jiný názor (respektive, je to problém jiného řádu). Problém je, že jste místo deklarované potřeby diskuse rovnou vystoupili do médií a vědomě poškodili Stranu zelených. O Šumavě veďme klidně debatu, třeba se ukáže, že buď Vy nebo já jsme se spletli a ve Straně Zelených jsme omylem. Vaše kroky ale jasně poškodily Zelené, ač se tomu dalo velmi snadno předejít. To je důvod pozastavení činnosti. Je nelogické a absurdní udělat ze sebe mučedníka vnitrostranické demokracie na základě toho, co jste učinili. Vaše jednání - nikoliv názor sám - bylo zpronevěrou principům, ke kterým se ve svých prohlášeních sami hlásíte.

A k věci samotné: operujete tím, že se obci nikdo na nic neptal. Kdybyste četl stanoviska Strany zelených, musel byste se dozvědět, že jsme to my, kdo prosazují širší prostor pro zapojení obcí, vytvoření čtvrté zóny atp. tedy opatření, která jdou rozumně vstříc právě jejich požadavkům, neboť respektujeme jejich právo na ovlivňování podmínek své existence. Takto Vaše kritika ztrácí i věcnou platnost.

Následující poznámku nám dal k dispozici vyloučený „rebel“, bývalý člen Strany Zelených v Plzni Petr Leitner (vyloučen v únoru 2012). Reaguje na pozastavené činnosti organizační jednotky ZO Plzeň 2, která měla jiný názor na otázky kůrovce na Šumavě. „Strana Zelených by měla jít, alespoň podle svých programových cílů, cestou konsenzu mezi přírodou a člověkem. Místo toho staví mezi ně ostnatý drát, a to způsobem a stylem extremistických organizací. Přichází velice rychle čas, kdy se bude muset Strana Zelených rozhodnout, jakou cestou se dá, zda se vydá cestou rozvoje, či destrukce. Současný směr v konání kolem Šumavy je destruktivní, a to jak pro člověka v ní žijícího, tak pro samotnou přírodu.“ K tomu Petr Leitner sám poznamenal: „Názorové frakce jsou ve všech demokratických stranách, a je to tak dobře. Hlavní ideologie zůstává, ale na dílčí problémy lze mít různý názor a je třeba si ho vnitrostranicky ujasnit. Pak je strana demokratická. Kůrovec je dílčí problém, ochrana ŽP je hlavní ideologie SZ a té se nezprotivila. Tohle je jen důkaz nedemokratičnosti SZ.“

Od té doby jsou medializovány spory o tom, co je vnitrostranická demokracie, kdo ve SZ sehlal apod. Někteří bývalí členové se pozastavují například nad tím, proč předseda SZ v Plzni Martin Marek, který aktivně vystupoval při blokadě na Ztraceném u Modravy, žádal o finance organizátora blokády Hnutí Duha a proč nepředložil nakonec seznam špiček politických stran, kteří nekale studovali Právnickou fakultu v Plzni. Celý spor ještě není u konce a nyní dostává nové dimenze. Čtenáře o nich budeme informovat. *Připravil –rh-*

Laka jezero

Otevřený dopis lesníků, přírodovědců a univerzitních učitelů ministrovi životního prostředí**zkrácená
verze****Vážený pane ministře,**

podle veřejně dostupných informací došlo ke konci rok 2011 ke zpomalení příprav zákona o Národním parku Šumava (dále jen NPŠ). Tím bylo zdrženo i předání, projednání a přijetí tohoto dokumentu v českém parlamentu. Podmínky pro racionální dohodu se však v posledních měsících uplynulého roku zlepšily. Po zveřejnění většího počtu nových publikací a po výroční bilanci aktivit nové Správy NPŠ jsou totiž již k dispozici číselná data objektivně svědčící o vývoji kůrovcové kalamity, která svým plošným rozsahem a mezinárodním významem nemá jinde v Evropě obdobu. Na podkladě znalosti faktického stavu a s ohledem na dlouhodobé poznatky v našich oborech považujeme proto za nezbytné zaujmout odborné stanovisko k různorodým teoriím a politickým aktivitám, které mohou být příčinou zdržování přípravy zákona o NPŠ.

Šumava je ve své přírodní podstatě lesnatá krajina, jejíž ochranný režim byl obecně a celkem výstižně popsán při vzniku národních parků na bavorské i české straně tohoto pohoří. Podle reálného pojetí autorů nařízení vlády č. 163 z roku 1991 měl NPŠ k prospěchu společnosti udržovat stávající přírodní hodnoty a postupně zvyšovat diverzitu i na ploše rozsáhlých stejnověkých smrkových monokultur, jejichž evidentní slabostí byla malá odolnost k víchřicím a neschopnost bránit se fytofágům. K tomuto cíli směřoval téměř desetiletý management NPŠ ředitele I. Žlábka v letech 1994 – 2002, ale v následujících letech došlo k neuvážené změně této koncepce a k aplikaci ideje bezzásahovosti, která ponechala plošně převládající kulturní lesy i po jejich narušení víchřicemi napospas kalamitně se rozmnožujícím lýkožroutům.

Objektivní letecké a satelitní snímkování i plošná, dlouho před veřejností zatajovaná lesnická inventarizace, ukazují topografický střed Šumavy jako prostor bez vzrostlého zeleného lesa, který je na všech stranách obklopen prosychnajícími porosty. Tzv. „zelená střecha Evropy“ se tak paradoxně stala největším bezlesím na původně lesní půdě. S miliony vzrostlých stromů zanikla patrovitá struktura a biodiverzita ekosystémů v nadzemním i půdním prostoru a byly narušeny klimatické, hydrologické, půdoochranné a ekologické funkce, o kterých věrohodně vypovídají fyzickogeografické a biologické obory. Směrem od hřebenu do nižších poloh se mění krajinný ráz celé Šumavy nepříznivě jsou ovlivněny všechny návazné sociokulturní procesy v tomto pohoří.

Vědomí si této situace, jsme se jako „nezávislí“ odborníci z českých vysokých škol a vědeckých ústavů v minulých měsících setkávali na osobních konzultacích, veřejných konferencích nebo v souvislosti s připravovanými publikacemi. Jsou mezi námi specialisté z různých oborů, které souvisejí s výzkumem, řízením a ochranou lesnaté krajiny, konkrétně ekologové, genetici, klimatologové, hydrologové

i odborníci v typologii, pěstování, hospodářské úpravě a ekonomii lesa. Dlouhodobě se navzájem známe z různých vědeckých projektů či aktivit a nejsme tedy účelově spojeni pouze v této jediné kauze. Právě tato široká odborná zkušenost nás však dovedla k rozhodnutí zřetelně oponovat názorovému proudu, který zastává tak zvaná „stínová vědecká rada“ NPŠ.

Dovolujeme si připomenout tvůrcům chystaného zákona o NPŠ několik tvrdostatných a opakujících se závěrů z našich setkání. Víme, že MŽP a nová Správa tohoto národního parku se pod vedením ředitele Stráského důsledně vrací k autentickým cílům ochrany přírody na narušené Šumavě. Shrnujeme své kritické názory a dlouhodobé zkušenosti do několika zásadních odstavců:

(1) Šumava je civilizačně ozvláštěné pohoří, v němž se propojují prvky přírodní a sociokulturní. Její geografická svébytnost se utvářela v sousedství majestátních Alp a přetrvává i po dlouhodobém geopolitickém rozdělení mezi tři suverénní státy. Pro šířící se květeny i faunu, stejně jako pro migrující lidi, byla Šumava přechodem mezi Českou kotlinou a Podunajím, pro usazené populace spíše hraničním valem. Výsledkem těchto kontrastních funkcí je směs přírodních a kulturních skutečností, které našly patřičné ocenění až při vzniku národních parků na české a bavorské straně (1970, potažmo 1991) a při zařazení české Šumavy do světové sítě biosférických rezervací UNESCO (1990). Během dvaceti let trvání NPŠ žel nebylo dosaženo důsledné shody v přeshraniční kooperaci a zonaci při ochraně šumavských krajinných, ekosystémových a sociokulturních objektů. K dispozici jsou početné, vysoce specializované vědecké informace o vybraných minerálech, jednotlivých druzích organizmů či typech ekosystémů (lesy, jezera, rašeliniště), ale chybí integrující geobiologická zobecnění v krajinném měřítku. Podobně i v oborech humanitních jsou lépe sledovány jednotlivé stránky hmotné kultury (zejména ekonomické), ale chybí jejich vzájemná integrace se sociálními potřebami a duchovními tradicemi. Cesta k udržitelné koexistenci přírodních a kulturních zájmů ve velkoplošných chráněných územích bývá dlouhá, ale na české straně Šumavy je neúnosně prodlužována sporem o optimální zonaci NPŠ. Chystaný nový zákon považujeme za urgentní odbornou i politickou prioritu.

(2) Šumava již několik set let není panenskou krajinou, kde přežívají jen původní populace, společenstva a ekosystémy. V NPŠ jsou jen fragmenty původní přírody, jmenovitě na skalnatých vrcholech, neodvodněných rašeliništích, dně ledovcových jezer, stěnách ledovcových karů nebo v ostře zaříznutých údolích. Celé pohoří je podstatně ovlivněno lidskou rukou. Šumava není „divočinou“ srovnatelnou s vrcholy nebo zapadlými údolními sousedními Alp, ani s nedostupnými oblastmi za polární hranicí nebo v exotických tropech. Vedle lidského využívání terestrických i vodních rostlin a fauny byla Šu-

mava plošně zasažena také znečištěním atmosféry, vody a půdy a přísunem cizích mikro- a makroorganizmů, šířících se frontálně nebo podél cest či z místních sídel a přistěhovaných ze vzdálených, civilizovaných oblastí. Ke klíčovému přetvoření šumavské krajiny došlo vykácením trvale osídlených enkláv, založením pastvin, lovem velkých obratlovců a hlavně přeměnou původně smíšených lesů na smrkové monokultury. Velké změny ve skladbě květeny a fauny proběhly koncem 18. století a eskalovaly v druhé půlce 19. století. V druhově a věkově jednotvárných smrčínách pak vzala za své fyzikální rozmanitost celého lesního prostředí a následně i biodiverzita všech návazných horských ekosystémů. Přírodní zvláštnosti jsou v NPŠ plošně rozptýlené a netvoří všude souvisle navazující zóny, které si žádá reálný ochranný management. Proto je namístě celospolečenský konsensus, jenž mj. umožní překonat akutní kůrovcové a majetkové problémy a zastaví zdržování přípravy nového zákona o NPŠ.

(3) Ochrana přírody v národním parku je ve své podstatě vždy aktivní činnost. Děje se buď ve prospěch nebo proti určitému procesu na vymezeném místě nebo kolem určitého objektu v chráněném území. Ani v I. zónách NPŠ nelze uplatňovat lidskou pasivitu, důslednou nečinnost či bezzásahovost. Některé povinné aktivity vyplývají z celoplošně platných zákonů v České republice. Proto chystaný zákon o NPŠ by měl umožňovat aktivní lidskou činnost na celé ploše chráněného území, například při přírodních katastrofách jako jsou víchřice, velké vody nebo požáry, nebo při invazi cizorodých organizmů, nadměrném stavu spárkaté zvěře anebo přemnožení fytofágů, kteří likvidují chráněné populace rostlin aj. Proto byla a je aktivní sanace kůrovcem postižených smrčín aktem povýtce legitímním a nemůže být blokována poučkami environmentálního extrémizmu. Celoplošně potřebná jsou nápravná opatření po dřívějších lesnických a vodohospodářských chybách. Například v I. zónách NPŠ se upravují nebo odstraňují kanály, které odvodňují významná rašeliniště. Paradoxně ve stejných zónách je někdy zpochybňována lesnická aktivita ve prospěch ohrožených porostů, například lokální obnova původního genofondu smrku případně vnášení chybějících druhů dřevin. S ochrannou samozřejmostí v celém „bezzásahovém“ území probíhá každoroční regulace jelení zvěře, kterou na bavorské i české straně zoologové stahují do zimních obřek. Správa NPŠ podporuje i v I. zóně umělou úpravu hnízdišť chráněných vzácných ptáků a uměle zarybňuje toky zasahující do přísně chráněných zón. Logický je volný pohyb a doprava strážců a personálu po celé ploše národního parku, ale nemůže být ani zpochybňován přiměřeně regulovaný pohyb turistů na vybraných stezkách. Na základě patřičného povolení se v NPŠ realizují rozsáhlé terénní vý-

Žijí mezi námi – Stanislav Bartl

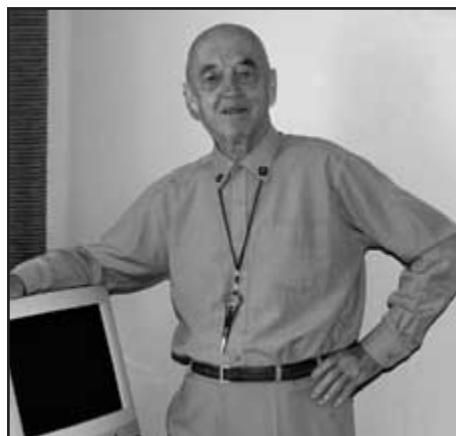
Stanislava Bartla znám od dětství jako otce své spolužačky a kamarádky. Zároveň asi nikdy v životě nezapomenu na to, když mi jako předseda Sdružení rodičů a přátel školy na konci každého školního roku upřímně gratuloval k pěknému vysvědčení a předával knižní odměnu za prospěch s vyznamenáním. To byla jeho výsada. Stanislav Bartl je muž se všeobecně známou tváří. Pán o dvou hůlkách, které důvěrně nazývá svými přítelkyněmi, je doslova šířitelem dobré nálady. Přestože ani s ním se osud lecky vůbec nemazlil, vždycky vám s úsměvem odpoví na pozdrav a popřeje hezký den. Nevynechá snad jedinou kulturní akci na Železnorudsku. Každoroční Slavnosti svobody v Plzni ve společnosti amerických válečných veteránů si bez něj lze představit opravdu jen těžko.

Ve Varech a Chebu s úctou k US Army

Pan Stanislav se narodil 28.1.1943 v Praze ve vyhlášené porodnici U Apolináře. Otec Jaroslav byl bankéř, maminka Marie se starala o domácnost. Dětství strávil Stanislav po boku svého o pět let staršího bratra Jaroslava. Dnes je pan Bartl bohužel už jediný, kdo z původní rodiny zbyl. Rodina žila v Říčanech u Prahy, kde měli mamini rodiče a později maminka se svým bratrem hotel U Labutě. Tam také prožili zbytek války. Otec před válkou a během ní pracoval v bance. V červnu 1945 byl z pražské centrály přeložen do Karlových Varů, a tak se celá rodina stěhovala s ním. Ve Varech žili dlouhá léta. Přestože je tomu právě letos 40 let od chvíle, kdy se pan Stanislav přestěhoval do Železné Rudy, dodnes v jeho hrudi bije srdce Karlovaráka. Zdůvodňuje to tím, že v Karlových Varech prožil svá léta dětská, školní, léta prvních lásek a léta studentská, což v člověku podle jeho slov zůstává zakotvená napořád a nedá se na to zapomenout. I proto tam dodnes pravidelně jezdí podpořit hokejisty Energie jako jejich oddaný fanoušek a maskot.

Nicméně v roce 1949 došlo k otcově dalšímu přeložení, tentokrát na pobočku banky do Chebu. Stanislav tou dobou zahájil povinnou školní docházku. Během měsíce září tak musel po třech týdnech opustit své spolužáky v tamější 1. třídě a v 2. chlapecké americké škole v Chebu se sžít s novými. Naštěstí se mu to velmi rychle podařilo. Cítí se tedy být tak trochu i Chebanem.

Tato největší chlapecká škola získala své pojmenování na základě osvobození města americkou armádou. A zde se projevil Stanislavův celoživotní zájem o osvobození západních Čech armádou USA a Spojenců. V parku naproti škole byl odhalen pomník příslušníkům Big Red One. S politickou změnou režimu byl však posléze tiše odstraněn a znovu obnoven až v roce 1990. Sedmiletý Stanislav si však už tehdy velmi dobře uvědomoval, že naši vlast neosvobodila jen Rudá armáda. Odmalička si neochvějně stál za svou pravdou, což vedlo ke konfliktům s pedagogy školy a táhlo se s ním po celou dobu jeho školní docházky a vlastně po

celý život. „Odstranění pomníku jsem bral jako neodpuštělnou urážku vojáků US Army a jejich padlých, uložených na známé křižovatce mezi Mariánskými Lázněmi a Karlovými Vary, kam jsem se každý rok v květnu vracel. Teď jezdím do Plzně na Slavnosti svobody,“ objasňuje ochotně pan Bartl. Vřelý vztah k americkým veteránům druhé světové války zpečetilo osobní přátelství s vnukem generála Pattona, Georgem Pattonem Watersem, kterého si pan Bartl velmi váží. Jeho pocity se nedají vyjádřit slovy. Korepondují si a své dopisy vždy končí přáním shledat se další rok v Plzni.

Na černé listině bývalého režimu

Nejpochemurnější kapitola rodiny se začala psát v listopadu 1949, kdy Stanislavova otec zatkla StB. Okamžiky jeho zatčení se malému Stanislavovi nesmazatelně vryly do paměti. Tatínek byl neprávem obviněn z protistátní činnosti a odsouzen na tři roky do komunistického vězení v Příbrami. Práce v uranových dolech u něj zapříčinila silné poškození plic vzniklé ozářením při těžbě. Aby toho nebylo na jednu rodinu málo, maminka po otcově zatčení onemocněla angínou a zůstala na tři týdny upoutána na lůžko. V nejtěžších chvílích pomohla rodinná přítelkyně, kterou pan Bartl i nyní láskyplně nazývá svou tetou.

Vlivem událostí se všichni členové rodiny automaticky ocitli na černé listině. Otce propustili z banky a rodina byla nucena se z chebského bytu vystěhovat. Vrátili se tedy do Karlových Varů, konkrétně do čtvrti Nové Dvory. Stanislav Bartl tam bydlel až do své svatby. V červnu 1957 úspěšně ukončil měšťanku, a to závěrečnou zkouškou ze tří předmětů. V roce 1952 se otec vrátil z vězení a nastala další odysea s tehdejšími mocipány. Rodiče nastoupili do Skla Moser. Ani jeden z bratrů nemohl studovat na vysoké škole. Po nepřijemných peripetiích s odvoláním se na výborný prospěch bylo Stanislavovi jako zázrakem umožněno vystudovat alespoň Vyšší hospodářskou školu, čtyřletý maturitní obor Všeobecná ekonomika. I zde měl rebel, který se nebál, neustálé problémy. Nikoliv s prospěchem, nýbrž kvůli zatčení svého otce a pro svou víru ve svobodný svět a svobodu slova. Po ukončení studia v roce 1961 nastoupil na umís-

těnku na podnikové ředitelství karlovarské porcelánky. Podílel se na tvorbě nových ceníků a práce ho bavila.

Jako politicky nespolehliví skončili Stanislav i jeho bratr při výkonu základní vojenské služby u PTP, přezdívaných Černí baroni s pohybem po celé republice. Stanislav se tam setkal s lidmi podobného smýšlení, s nimiž je dodneška v kontaktu. V roce 1965 se vrátil ke své práci, tentokrát do strojní a výpočetní stanice s novým systémem děrných štítků, předchůdcem současné PC techniky. Šest měsíců následujícího roku si přivydělával ve třisměnném stavebním provozu v panelárně. Poté se vrátil do porcelánky, do závodu s hlavičkou světově proslulé značky Pirken Hammer. Roku 1967 se tam seznámil se svou budoucí ženou Erikou. Dodnes striktně dodržují oslavu jejich první schůzky. „Na tyto krásné chvíle se nedá zapomenout do nejdlejší smrti,“ říká Stanislav Bartl. I otec paní Eriky byl v 50. letech vězněn a rodina pronásledována. Není proto divu, že si ti dva tak rozuměli a že se ještě téhož roku vzali. V následujícím roce dostali ve Varech byt v novostavbě. Syn Marcel se narodil v roce 1968. Pak však začala plynárna v tamější lokalitě sirovodíkem neúnosně zamořovat okolí. Mladá rodina se proto rozhodla přesídlit na Šumavu.

Život v Železné Rudě

Šumava se Bartlovým zalíbila natolik, že v Železné Rudě setrvali dosud. Od roku 1972 až do roku 1990 pracoval Stanislav jako vedoucí ekonomického oddělení na učilišti. Rok bydleli na ubytovně, poté až do roku 1995 ve služebním domku SOU. Nevyužili přednostního práva odkoupit dům do svého vlastnictví. Dům tedy koupil tehdejší ředitel učiliště Karel Schön. Bartlovi se po výměně zabydleli v třípokojovém bytě v paneláku. Jsou tu moc spokojeni. K prvorozenému synovi Marcelovi přibyla v roce 1974 dcera Manuela, o pět let později přišel na svět Marian. Vtipné složení jejich monogramů mělo také svůj význam. Bartlovi platili za velmi bohaté, neboť měli v rodině hned tři emběčka...

Po letech strávených u učiliště se pan Bartl ocitnul nejprve v recepci Slavie a poté se stal vedoucím recepce na Horizontu. Výrazně tam zúročil svoji znalost němčiny a angličtiny. Stanislavův dědeček byl Rakušan, otec vládl několika světovými jazyky. Příbuzné mají Bartlovi i v USA. Inklinování k anglosaským jazykům se projevilo též u potomků pana Bartla. Dodnes se na něj obracejí bývalí hosté hotelu, kterým se snažil přiblížit krásy regionu v jejich mateřštině.

Nad šachovnicí, sbírkami a s vnoučaty

Stanislav Bartl patří mezi vášnivé hráče šachu. Již 30 let se tomuto koníčku věnuje jako člen mezinárodního korespondenčního šachového svazu. Šachoví soupeři rozeseť od Austrálie až po Kanadu patří za jeho životní přátele. Díky nim si zároveň rozšířil svou úcty-

Žijí mezi námi...

Dokončení ze strany 19

hodnou sbírku pohlednic čítající 9 500 kusů. Sbírá také propisky, jejichž počet se pohybuje kolem tisícovky. Dříve aktivně sportoval, hrál tenis, fotbal, věnoval se cyklistice, dnes s oblibou sleduje sportovní přenosy v televizi. Na učilišti vedl kroužek kopané. Místní fotbalové jedenáctce fandí naprosto nenapodobitelným způsobem odnepaměti. Tipuje sportovní výsledky, vše archivuje. Rád čte, filozofuje, miluje historii a zeměpis. Obdivuje kupříkladu carské Rusko a Napoleona. Oslovuje ho hudba, rád si zazpívá.

Statečně se pere s dědičnou revmatickou chorobou. Dvanáct let už takto bojuje s osudem, seč může. Vážné zdravotní problémy se bohužel nevyhnuly ani jeho manželce, která v roce 2007 prodělala tři cévní mozkové příhody. Tím spíš se snaží být jeden druhému oporou a užít si každý den svého podzimu života. Vždyť mají pro co žít! Společně se radují z pěti krásných vnoučat. Michaela, Lenka a Štěpán patří k Marcelovi, Vannessa je dcerou Mariana. Annabell od dcery Manuely, jejíž manžel pochází z Dominikánské republiky, můžete potkat přímo v Železně Rudě, neboť zde také bydlí. Jako dědeček je Stanislav Bartl nesmírně obětavý.

Stanislav Bartl je typem člověka, který nežije nadarmo. To dokazují pestré životní zážitky. Příští rok se chystá oslavit životní jubileum, rok po něm i jeho paní. Je neuvěřitelné, jak manželčino datum narození podporuje historickou vazbu k USA. Erika Bartlová se totiž narodila 6.6.1944. Panu Bartlovi evokuje D-Day a vylovení Spojenců v Normandii. Když slaví narozeniny své manželky, vidí všechny ty, kteří právě v ten den umírali na pískových plážích, aby další generace lidí mohli svobodně žít.

Lucie Charlotte Kopecká

Otevřený dopis lesníků, přírodovědců...

Dokončení ze strany 18

zkumy, které ve speciálních případech volně překračují hranice mezi zónami. Lze tedy očekávat, že nedefinovatelná, ideologicky motivovaná a do krajnosti prosazovaná "bezzásahovost" nenajde v chystaném zákoně o NPŠ místo.

Z výše uvedených důvodů jsme, pane ministře, formulovali tento otevřený dopis. Jsme toho názoru, že dnes již dvacetiletý národní park si zaslouží, aby byl bez dalšího zdržování zajištěn plnohodnotným zákonem a tak získal pevnou oporu na mezioborové, mezirezortní a mezinárodní scéně.

V Praze, 10. ledna 2012

Podepsáni:

Jan Čermák, profesor, lesnická ekologie,
Mendelova Univerzita v Brně

Jan Jeník, profesor, doktor věd, geobotanika
a ekologie, Univerzita Karlova v Praze

Zdeněk Opatrný, profesor biologie rostlin,
Univerzita Karlova v Praze

Meteorologické stanice na Železnorudsku

Počasí. Když nevíte, jak začít hovor, téma počasí je vždy po ruce. Pokud plánujete dovolenou, hlavní starostí je, aby vyšlo počasí. A jestli vlastníte vlek nebo penzion, zajímá vás především počasí. K tomu, aby meteorologové byli schopni předpovědět, jaké počasí bude, je nutné sledovat i jeho průběh.

Na Železnorudsku jsou umístěny čtyři meteorologické stanice. Na Jezerní hoře a Pancíři jsou umístěny tzv. totalizátory, což jsou stanice, jejichž odečty jsou z důvodu horší dostupnosti zpravidla půlroční. Automatizovaná srážkoměrná stanice, jejíž odečet probíhá v minutových intervalech a pomocí GPRS se její data přenášejí do centrálního počítače ČHMÚ v Plzni, je umístěna přímo v Železně Rudě. Manuální srážkoměrná stanice na Špičáku slouží k odečtům denního úhrnu srážek. A v Hojsově Stráži je umístěna tzv. automatizovaná klimatologická stanice s dobrovolnou obsluhou. Dobrovolným pozorovatelem na této stanici byla od září 1974 paní Trčková. Po jejím odchodu z Hojsovy Stráže se v červenci roku 1975 stal pozorovatelem Josef Blecha, tehdejší vedoucí polesí. V té době byl i z titulu své profese již amatérským pozorovatelem počasí. Po smrti Josefa Blechy v roce 1983 převzala

tuto činnost jeho žena Dagmar Blechová. Tehdejší stanice byla umístěna na pozemku podniku Státní lesy v těsné blízkosti hájovny, kde rodina žila. Zpočátku se jednalo o srážkoměrnou stanici, měřilo se množství naměřených srážek a doplňoval se jejich druh a intenzita. Po roce byl přidán ombrograf, který srážky zapisoval na pásky, které se týdně měnily. Ombrograf byl zpočátku v provozu pouze přes léto, protože v zimě často zamrzal. Meteorologové jej posléze zaizolovali a byl v provozu celoročně a ke srážkám se na stanici začaly měřit ranní teploty. Naměřené hodnoty se na konci měsíce sepsaly do výkazu a společně se záznamy z ombrografu se zaslaly do hydrometeorologického ústavu.

Z důvodu změny majitele pozemku byla v červenci 1989 stanice přestěhována do blízkosti hotelu Na Stráži na pozemek obce. Současně se změnou umístění stanice došlo k modernizaci přístrojů a stanice byla zařazena jako klimatologická. To s sebou přineslo i více práce, měření hodnot probíhalo nejen v 7,00 středoevropského času, ale i ve 14,00 a 21,00. Měřily se teploty, vlhkost vzduchu, a ostatní povětrnostní jevy, které se zaznamenávaly do deníku stanice. Z těchto údajů se opět na konci měsíce dělal výkaz a ten se včetně pásek z přístrojů zasilal do ČHMÚ.

Od roku 2004 se údaje místo do deníku zapisovaly do počítače a měsíčně místo ručně psaného výkazu odcházela do hydrometeorologického ústavu disketa. V únoru 2007 byla

stanice zautomatizována. Všechny zaznamenané údaje jsou elektronicky každých deset minut posílány ze stanice do počítače a počítač přes internet posílá data každých patnáct minut do centrály ČHMÚ v Plzni. Stanice je napájena z elektrické sítě a v případě výpadku má záložní baterie, jejichž kapacita je 48 hod. plného provozu.

V současné době přístroj automaticky zaznamenává :

- odkdy dokdy byly srážky
  - teploty vzduchu
  - přízemní teploty
  - teplotu půdy až do hloubky 1 m
  - rychlost a směr větru
  - vlhkost vzduchu
  - délku a intenzitu slunečního svitu
- pozorovat ale dále ručně doplňuje 3x denně tyto údaje:

- oblačnost
- stav půdy
- výšku a stav sněhové pokrývky
- druhy srážek (déšť, sníh, kroupy atd.) a jejich intenzitu
- bouřky jejich směr, délku a intenzitu
- jiné povětrnostní údaje např. mlha, jino-
vatka, námraza atd.

Rok 1978

Dnešní stanice

Naši podnikatelé a služby

Petr Pospíšil: Dva dny se dovolená dá vydržet

Podle rodného čísla oslaví v tomto roce Petr Pospíšil 48. narozeniny. Pro něj jsou ale mnohem důležitější narozeniny čtvrté, které každoročně 1.5. slaví s přáteli. Před čtyřmi roky se totiž v tento den podruhé narodil. Bez jakýchkoli následků přežil velmi vážnou nehodu na své čtyřkolce a život mu zachránili svým rychlým a profesionálním zásahem záchranáři z Horské služby, jeho kamarádi a dnes i kolegové.

Jaká vlastně byla vaše cesta k Horské službě Šumava?

Asi jako každého člena. Žil jsem na horách, miloval sport a přírodu a měl pocit, že bych se měl do práce Horské služby zapojit. Díky mému tchánovi, který znal Vlastimila Maxu a Františka Vrbase, jsem na členy získal kontakt. Franta Vrbas mi tehdy řekl: Přijď a uvidíš.

A už jste zůstal. Jestli se ale nepletu, Vaším rodištěm není Železná Ruda ani Šumava.

To opravdu ne, narodil jsem se v Táboře, kde jsem vychodil základní školu. Už v té době jsem ale věděl, že žít bych jednou chtěl na horách. S příchodem na střední školu jsem se jim trochu přiblížil, absolvoval jsem Střední lesnickou školu ve Vimperku. Ve Vimperku jsem se i seznámil se svou manželkou, která zde také studovala a pocházela právě ze Železné Rudy. A tak jsem se do Železné Rudy vlastně přistěhoval za manželkou. To byl rok 1984. V té době mě ještě čekala základní vojenská služba, naštěstí v Sušici. Šumavu jsem tedy také neopustil a od návratu z vojny žiji na Špičáku trvale. To byl rok 1986.

Vzhledem k vaší zmiňované aktivitě u HS to ale musela být nejen láska k horám ale i ke sportu?

To rozhodně. Ve Vimperku jsem závodil na běžkách a mým, stejně tak jako mé manželky, oblíbeným sportem byl biatlon tehdy nazývaný Dukelský závod branné zdatnosti a Sokolský závod branné zdatnosti.

Jaké byly největší sportovní úspěchy?

Já jezdil jen krajskou ligu. Za zmínku snad stojí účasti na mistrovstvích republiky s umístěním do desátých míst. Sport jsem ale bral

hlavně jako zábavu a možnost dostat se mezi lidi, kteří byli stejného ražení jako já.

Je fajn, když sport přináší hlavně radost. Vraťme se ale k vašemu návratu z vojny, čekal vás nástup do zaměstnání.

Protože jsem vystudoval obor lesní mechanizátor, nastoupil jsem na Lesní závod Železná Ruda jako technik těžebního střediska. Byl jsem tam ale jen jeden rok. Důvod byl jasný. V té době jsem byl již ženatý, měl dvě děti a potřeboval zajistit bydlení pro svou rodinu. Odešel jsem tedy pracovat na vojenskou zotavovnu Rixi, která v té době poskytovala zaměstnancům a jejich rodinám i ubytování. V Rixi jsem pracoval jako řidič a údržbář strojní techniky, což mi bylo i daleko bližší než práce v kanceláři. Na jaře 1990 jsem začal stavět na Špičáku dům a zároveň využil možnosti jít pracovat do Německa. A to byla opravdu výborná škola. Pracoval jsem u cestovní kanceláře jako řidič autobusu, praxi jsem získal v Rixi, kde jsem jezdil mimo jiné i s autobusem. Pracoval jsem u malé rodinné firmy, kde jezdil majitel, jeho syn a já. Paní zajišťovala administrativní práci. A tam jsem pochopil, jak se řídí a má fungovat takový malý podnik a že může prosperovat i za podmínek, které by velká státní firma neustála.

Práce v Německu tedy byla i vzorem pro vaše další podnikání?

To určitě. V roce 1995 jsem se rozhodl, že založím vlastní firmu. Koupil jsem mikrobus, ten jsem ale v té době nedokázal plně vytižít. Další aktivitou, o kterou jsem firmu rozšířil, byl nákup odtahové služby, kde bylo již více zakázek. Nejenže byl velký zájem o transporty ojetých aut ze zahraničí, ale v naší lokalitě neměly české pojišťovny partnera, který by zajišťoval na základě asistenčních smluv nonstop vyprošťování a odtahy vozidel. Podařilo se mi tedy s nimi uzavřít smlouvy. K dalšímu rozšiřování firmy o kontejnerovou, nákladní auto-dopravu a zemní práce už docházelo postupně na základě poptávek po těchto službách.

Patříte tedy k řidičům, kteří mají řidičské oprávnění na vše, co má kola?

To ano, od osmnácti let vše, kromě autobusu, a tu jsem si doplnil ve dvaadvaceti letech. Takže od té doby mám všechny skupiny a musím podotknout, že bez jediné dopravní nehody.

Jaké strojní zařízení tedy dnes vlastníte?

Jsou to dva bagry, z toho jeden kráčivý speciál Menzi Muck A91. V naší republice jich je kolem patnácti kusů. Dále mám kolový nakladač, dva nákladní automobily včetně vleků a dvě odtahová vozidla. To jsou speciály na vyproštění a odtah vozidel.

Tyto stroje jsou na ovládání ale složitější, tady si s volantem a pedály nevystačíte. Hydraulika, joysticky - jak dlouho trvá, než se člověk se strojem skutečně naučí?

Je to tak, jak v zotavovně Rixi říkal kamarád a i můj učitel Vítek Mahovský. Někdo může jezdit celý život a nenaučí se to. Někdo do toho sedne a za dvě hodiny má mašinu v ruce. Sám se mohu samozřejmě těžko hodnotit, ale myslím si, že jsem dnes schopný posoudit, kdo do jaké skupiny patří. K těm, co jim stačí ty dvě hodiny, patří třeba právě můj syn Petr. V tomhle má geny po mně. Ale samozřejmě chápu, že každý nemůže umět všechno, já třeba neumím vařit.

Takže žádný „Pražákův sloupek“?

(Smích) Ne, žádné Pražákovy sloupky nejsou (narážka na řidičské umění Otíka Rákosníka ve filmu Vesničko má středisková Jiřího Menzela).

Dobře, ale co třeba kabely při zemních pracích? Ty tak dobře vidět nejsou a hlavně nemusejí být ani v dokumentaci.

To je pravda, ale říci o bagristovi, že může za to, že přerchl kabel, pokud nebyl řádně vyznačen, je absolutní nesmysl, pod zem nikdo nevidí. Objednavatel práce je povinen zajistit vytýčení sítí a já pracuji v prostorách, kde je objednavatelem garantováno, že se žádné kabely nenachází. Samozřejmě, že k přerušení kabeláže při naší práci došlo. V naší oblasti to jsou například staré vojenské kabely, o kterých dnes nikdo ani neví a ani neexistuje žádná jejich evidence. K nehodě došlo i v případě, že zadavatel neprovedl správně vytýčení a se slovy: Tady kopejte, tady nic není! nás poslal někam, kde bohužel opravdu něco bylo. Vytýčení totiž stojí čas a peníze. Předpisy ale na toto pamatují, jsou jednoduché a fungují. Pokud strojník dostane dobré zadání své práce, k podobným nehodám nedochází. Lépe se samozřejmě pracuje v místech nových inženýrských sítí, kde je dokumentace na centimetry přesná a veškeré uložení odpovídá platným předpisům.

Záchranářský pes Bad (z lavinového cvičení Rakousko 2011)

Jak vlastně řešíte při velikosti strojů a počtu techniky parkování?

To byla skutečně věc, kterou jsem při postupném rozšiřování firmy podcenil. Nechtěl jsem,

Lidé u nás přestali chodit na pivo tak, jak se chodilo

rozhovor se železnorudským podnikatelem a majitelem pivovaru a Pohádkové cukrárny Františkem Strnadem

Pan Strnad (vlevo) je i Bavorsku vítán nejen mezi hudebníky. Zde ho před vystoupením jeho kapely v Aberlandhalle vítá sám starosta Bavorské Rudy Thomas Mueller

Tento rozhovor, připravený pro březnové vydání Zpravodaje, si už budete moci přečíst u kávy v nově otevřené Pohádkové cukrárně. A pro vás, kteří jste ji ještě nestihli navštívit, bude tento článek třeba právě tu správnou pozvánkou k návštěvě.

Po Železné Rudě se proslýchá, že jste zakoupil objekt ZKD Sušice, kde dříve bývala pobočka ČSOB a bude zde otevřena nová pivnice. Na dveřích vinotéky, kterou provozuje Váš zet', se objevil nápis ZAVŘENO Z DŮVODU STĚHOVÁNÍ a stěny vašich nových prostor, které se budou v nejbližší době otevírat pro veřejnost, jsou vyzdobeny nápisy CUKRÁRNA. Jak to tedy opravdu je?

Pravdou je vlastně úplně všechno. Skutečně jsem zakoupil bývalý objekt ZKD Sušice, ve kterém byla i mimo jiné donedávna umístěna pobočka ČSOB. Čtyři měsíce jsme po administrativní stránce usilovně pracovali na tom, abychom do Železné Rudy vrátili banku, protože já osobně jsem přesvědčen, že právě ta ze služeb, které tu postupně mizí, chybí nejvíce. Bohužel, jak je známo, všechny banky jsou zahraniční a dle mého názoru chtějí v republice pouze za každou cenu vydělat peníze, ale služby ve městech jako je Železná Ruda jsou pro ně nepodstatné. Podstatný je pouze zisk, a ten tu neodpovídal jejich představám. Takže jsme se po této době v rodině dohodli, že tento objekt postupně zrekonstruujeme a dáme k dispozici jak místním ke zlepšení služeb, tak hostům v Železné Rudě.

10. 3. by měl být zrealizován náš první záměr a tím je vinotéka. V současné době je pronájem původních prostor vinotéky již ukončen a v naší nové provozovně bude její součástí i denní vinárna. Současně bude otevřena i Pohádková cukrárna. I její výzdoba je vpravdě pohádková a věřím, že právě takové bude i posezení jak pro

děti, tak dospělé. Součástí cukrárny jsou i takzvané herny, jedna je určená menším dětem, druhá, kde budou umístěny i stolní hry, je pro větší děti. Do začátku letní sezóny bychom ještě rádi zprovoznili největší atrakci pro děti, a sice čtyřmetrovou horolezeckou stěnu. Nejsou to ale jen některé typy úchytnů na překližce. Je to stěna, která znázorňuje i reálný terén. Větší část bývalé banky bychom rádi pronajali, protože v současné době nemá naše rodina pro tento prostor využití. Mně osobně by se líbila skutečně pěkná prodejna zeleniny. Jednal jsem i s Vietnamci, tam bych ale přistoupil na podnájem pouze v případě provozování orientální restaurace. V žádném případě další prodejna trpaslíků! Dále doufáme, že do léta přestěhujeme i expozici pivovarského muzea a z Grádlu i Strašidelnou knajpu. Na Grádlu je sice moc krásné prostředí, ale bohužel je to také z ruky.

Plánujete tedy i vybudování pivnice, o které se hovořilo?

Ne. V rámci vinárny realizujeme i výčep dvou druhů piv. Jednak piva, které vaříme na Belvedéru a jednak piva typického pro tuto lokalitu, tedy Plzeňské dvanáctky. Od původního záměru bavorsko-české pivnice jsem zatím upustil, myslím, že lidé tady ve městě už přestali chodit na pivo tak, jako se choďovalo dříve. A míst, kde pivo dostanete, je tu dostatek. Naše provozovny budou zaměřeny skutečně jen na denní provoz, zvažujeme otevírací dobu do 20. hodiny.

Nabídne vaše cukrárna možnost využití prostor k pořádání dětských oslav nebo jiných setkání?

V každém případě. Můžeme vyčlenit jednu místnost jen pro určitou společnost, třeba právě oslavu dětských narozenin nebo setkání dětí ze sportovních oddílů. Například ukončení lyžařské nebo fotbalové sezóny.

Váš podnik bude jen rodinný nebo vytvoříte i pracovní místo pro případné zájemce?

V současné době nabízíme tři pracovní místa, která jsou již obsazená. A pro nové zaměstnance nabízíme i byty. Dále bych rád zrealizoval ještě jeden můj tajný sen, který ale není tak úplně komerční a nechci o něm ještě hovořit. A zde by také vzniklo jedno nebo dvě pracovní místa.

Vlastníte a disponujete tedy i bytovými prostory v 1.patře budovy?

Ano, byty jsou naše. Myslím, že v současné době by se měla dávat „zelená“ v Železné Rudě především projektům, které přinesou jak pracovní místa, tak bydlení lidem. Pak je i předpoklad, že v případě mladších pracovníků budou jejich děti navštěvovat zdejší školku a školu. Takové projekty by měly mít v obci zelenou a ne apartmánové byty, kterých je v současné době více než těch k trvalému bydlení.

Rozhovor: Pavlína Šebestová

Meteorologické stanice na Železnorudsku

Dokončení ze strany 20

Od začátku fungování stanice se v pondělí, pokud je sněhová pokrývka vyšší než 4 cm, odebírá přesně určený vzorek sněhu. Z něho přepočtem určená tzv. „vodní hodnota“ slouží k informaci, kolik vody obsahuje sněhová pokrývka. Tento údaj je důležitý při tání sněhu a na jeho podkladě se vydává výstraha před povodněmi z tajícího sněhu. Údaje zaznamenané pozorovatelem slouží jako podklad i v případě nárokování pojistných událostí. Pokud dojde například z důvodu lokálních záplav, bouřek a polomů k poškození majetku, čerpají likvidátoři informace právě z těchto zpráv. V únoru 2007 současně z automatizací stanice byla nainstalována webová kamera, která dělá každou minutu foto. Snímky této stanice, která je, jako všechny, orientována k severu, je možno vyhledat na internetu.

V průběhu let se i Dagmar Blechové z Hojsovy Stráže stalo sledování počasí velkým koníčkem. Dnes je již dvacet let v důchodu a přesto si svůj den bez pravidelné cesty k přístrojům nedokáže ani představit.

Připravila Pavlína Šebestová

Trocha historie nikoho nezabije

Stanice Železná Ruda má svou pamětní knihu

Pamětní kniha železniční stanice Železná Ruda byla založena dle příkazu ředitelství drah v Plzni z roku 1924. Tehdejší přednosta stanice stejně jako i jiní přednostové stanic postupoval tak, že založenou knihu doplnil o skutečnosti z doby předcházející vzniku samostatného Československa. Jsou zde uvedeny skutečnosti, jež se týkají provozu dráhy, ale i místních událostí. Tato pamětní kniha je zajištěna v originále dokumentů a uložena u pracovníka v aktivních službách ČD a je také zpracována v digitální verzi. Obsahuje již popsané skutečnosti až do roku 1939 a dále pak po roce 1945 do roku 1953.

Za zmínku stojí skutečnost, že dráhu postavila soukromá firma Plzeňsko-břeženská dráha a provozovala ji do roku 1884, kdy byly všechny tratě této společnosti zestátněny. Dále je zapsána skutečnost, že v roce 1895 dostala obec elektrický proud ze soukromé elektrárny bývalého mlýna, ještě před rokem 1898 byla zrušena lávka, která spojovala nádražní obvod s částí skladištní na protější straně. Je zde popsáno období první války, zejména její dopad na obyvatele. Území bylo vyhlášeno za území nouze, a tak se čekalo již v závěru roku 1917 na skončení války v domnění, že bude zase to staré c. k. území a zřízení.

Je nutné uvést, že celé území kolem Železné Rudy bylo obydleno občany německé národnosti, a pokud zde byl Čech, tak jeho děti chodily do německé školy, protože česká byla zřízena až v roce 1919. Pamětní kniha železniční stanice Železná Ruda je prakticky jediným zachovaným dokladem o dráze či železnici od roku 1918 do roku 1938 psaná ručně, ale je pře-psána i strojem. Bylo by možné popisovat údaje roku 1938 i 1945, kdy zaměstnanci museli opustit stanici a opět se vrátili v roce 1945. Za zmínku však stojí konstatování, že přednosta stanice Šlosar, který musel opustit stanici v roce 1938, se sem vrátil ve stejném postavení v roce 1945.

Od roku 1930 byl uveden do provozu ČSD autobusový spoj do Prášil, další rok do Kvildy, Srní, Sušice, v roce 1935 až do Volar; jezdil však jen v letním období. Po roce 1945 začal jezdit také, ale jen doku 1947.

Nemohu opomenout dobu poválečnou zejména po roce 1945. Je také vedena Pamětní kniha za toto období, končí však rokem 1953 – posledním zápisem přednosta stanice pana Vlka. Ten byl také posledním přednostou před uzavřením provozu v této stanici s částí zápisu „v lednu spadla střecha nad nástupištěm pod nárazem sněhu“.

Po uzavření stanice, stejně tak jako po uzavření státní hranice a vybudování drátěných zátarasů, byla zpočátku používána točna pro potřeby otočení parní lokomotivy, což bylo jen krátce. Do Alžbětina jezdily pouze nákladní vlaky za účelem obsluhy koleje s nákladkou

dřeva podniku Dřevařské závody Mariánské Lázně.

Pro jízdu nákladního vlaku bylo nutné zajistit obsluhu závor na silnici ve městě a ČSD také přijaly a realizovaly opatření Pohraniční stráž – doprovod cestujících příslušníky PS a obsluhu jejich zařízení. V průběhu let docházelo i ke změnám především za strany PS útvaru – každý kdo se na obsluze podílel, musel mít u sebe občanský průkaz a zvláštní propustku (vydávala složka ministerstva vnitra, kam útvar PS patřil), následovalo i omezení v přidělení propustky, což ale bylo zřejmě pro usnadnění jejich výkonu, protože žádný případ nedovoleného přechodu nebyl ze strany zaměstnanců učiněn. Ještě asi kolem roku 1975 došlo k vybudování dalšího oplocení, a to zhruba na třetím kilometru od hranice, čímž došlo ke zdvojení ochrany hranice v tomto úseku.

Jízda osobních vlaků ze Špičáku končila v Železné Rudě-městě, odkud se pak sunula jako souprava na Špičák, kde lokomotiva odjela, pro další vlak jako souprava (vždy bez cestujících) se pak sunula do Železné Rudy-města. Rok 1990 znamená podstatnou změnu a je zahájena úprava kolejí s cílem obnovit provoz z naší strany, což vyžaduje nemalé náklady. Práce s cílem zprovoznění začaly v roce 1991.

*František Veselý,
bývalý přednosta žst. Klatovy*

Našli jsme v archivu

Krvavý zápas četníků a finančníků s bavorskými pašeráky v Železné Rudě.

V sobotu dne 9. dubna 1921 konal na hranicích česko-bavorských obvyklou svoji pochůzku strážmistr pohraniční finanční stráž p. František Třeštík, který na obchůzce té upozoroval nedaleko Žel. Rudy dva muže, kteří podloudným způsobem snažili se přenést maso do Bavor. Strážmistr Třeštík oba muže zatkl a odvedl je k veliteli fin. stráže p. Vojtěchu Pánskému, kde měl být s nimi zaveden protokol. Než však k sepsání protokolu došlo, vniklo do úřadovny pět holemí a býkovci opatřených neznámých bavorských podloudníků, kteří výhrůžkami donutili finančníky k propuštění obou zatčených podloudníků. Strážmistr Pánský doběhl však na četnickou stanici do Železné Rudy pro posilu, aby mohli násilníky zatknouti. Na četnické stanici nenašel nikoho, ježto strážmistr Mayer meškal tou dobou u okr. soudu v Nýrsku, kamž dopravil dva téhož dne zatčené podloudníky. Finančníci tedy odebrali se na železniční zastávku, kdež vyčkávali o 10. hod. večer příjezdu četn. strážmistra Mayera, jemuž vše oznámili a s nímž vypravili se do hostince Frant.

Oberhofera, kde tou dobou odbýváno bylo svatební veselí, jehož účastníci byli bavorští podloudníci, kteří takovým drzým způsobem vyžádali si propuštění obou zatčených podloudníků. Strážmistr Mayer s oběma finančníky vstoupil do sálu a prohlásil jednoho z hlavních původců násilného činu za zatčeného a snažil se ho v klidu vyvésti ze sálu. V sále bylo asi 300 osob a situace byla pro pohraniční stráž tudíž velmi těžkou. Bavoráci a ostatní Němci obklopili četnického strážmistra Mayera, počali s ním cloumati a snažili se mu vyrvat pušku. V pekelném řevu a chaosu, který nastal, zatýkaný Bavorák zatím zmizel a ostatní Bavoráci ohrožovali strážmistra Mayera tak nebezpečně, že týž nemohl se jim ubránit. Přes to však pušku z ruky nepustil a když podařilo se mu trochu vyprostiti se z rukou násilníků, ohnal se puškou a zasáhl jednoho z útočníků pažbou do hlavy. Bavoráci však znovu doráželi na strážm. Mayera, při čemž jeden z nich jménem Fischer udeřil strážm. Mayera býkovcem přes záda. Mayerovi přispěchal ku pomoci četn. Strážmistr Hájný, který s revolverem v ruce rozrazil útočníky a způsobil, že strážm. Mayer mohl se zvednouti ze země. Útočník Fischer však držel v ruce karabinu Mayerovu, který mocným trhnutím ji z rukou Fischerových vyrval a při tom bodl útočníka Fischera bodákem do levého boku. Fischer skácel se k zemi, ale náhle znovu vyskočil a hnal se po strážmistru Mayerovi, ale týž však namířeným bodákem útok jeho odrazil. Také finanční strážci byli útočníky ohrožováni, všem rvány byly pušky z rukou, házeny byly po nich židle, takže v hospodě vypadalo to jako po veliké bitvě. Poraněný Bavorák zuřil dále proti četníkům a finančníkům a bránil se zatčení. Společným úsilím všech podařilo se však vystřiči jej ze sálu do místnosti výčepní, kde strážm. Hájný nasadil mu svěrací řetízky. Na ostré zakročení strážm. Mayera ustali Bavoráci v dalším útočení na pohraniční stráž a zatčený Bavorák Fischer dopraven byl k lékaři dru Geldnerovi, který jej obvázal a druhého dne ráno dopraven byl do nemocnice klatovské. Poranění jeho jest velmi těžké, ale celý případ svědčí o tom, že Bavoráci podnikají nyní velmi časté výpady na naše území a že snaží se tu vyvolávat násilnické spory. Z těch příčin je nutno sesílit četnickou i finanční hlídku, popřípadě umístnit v Žel. Rudě menší vojenský oddíl.

Připravil Václav Chabr

Naši podnikatelé a služby

Dokončení ze strany 21

aby stroje parkovaly v bezprostřední blízkosti mého domu a narušovaly životní klid a pohodu ostatních lidí. Začal jsem tedy tento problém řešit. V naší oblasti se velká část lidí žije turistickým ruchem, já to chápu, i my jako rodina provozujeme penzion. Je jasné, že nikdo nechce mít vedle penzionu zaparkované stavební stroje

Petr při práci se svým psem Badem (lavinový kurz Rakousko 2011)

nebo odtahovou službu, které třeba třikrát za noc vyjždějí. Zhruba pět let jsem hledal lokalitu, která by vyhovovala. V roce 2009 se mi podařilo najít a koupit pozemek ležící v takzvané průmyslové zóně Železné Rudy. V sousedství jsou areál Lesní společnosti, dílny a sběrný dvůr města a areál správy a údržby silnic. Je dobře, že město takovou zónu má, parkování velké techniky tu nikomu nevádí a zároveň je tato technika v případě potřeby a zájmu dostupná.

V souvislosti s vaší technikou došlo i v létě 2011 k nepříjemné události – úniku pohonných hmot.

Byla to technická havárie, kdy došlo po uvolnění jedné odvodušovací hadičky k úniku skladované nafty. Tady šlo o selhání techniky a využívání nezabezpečených provizorních skladových prostor. Je to pro mě nepříjemná záležitost, ale kdo nic nedělá, nic nezkaží. Nemohl jsem tedy dělat nic jiného, než se k tomu postavit čelem. Jako první složka po havárii zasahovali při likvidaci hasiči ze Železné Rudy, za což bych jim rád touto cestou poděkoval. Dále jsem na vlastní náklady objednal jednu z nejlepších českých firem, která zajistila kompletní sanaci, vyčištění a likvidaci této havárie. Vše probíhalo pod dozorem jak vodohospodářů, tak správy NP a CHKO Šumava. Myslím, že jsem udělal vše pro to, abych uvedl věci do pořádku a chybu napravil. To považuji za důležité.

Vaše podnikání je i bez problémů, které se občas k běžné práci přidají, časově náročné. Zbývá ještě čas někdy vypnout a věnovat se svým koníčkům?

Určitě. Už proto, že máme s manželkou konička společného a tím je už devatenáct let výcvik záchranářských psů. Máme v současné době tři psy, můj je šestiletý německý ovčák

Bad, který je v současné době i záchranářským psem Horské služby. Manželka má dvanáctiletou fenu zlatého retrívra, ta je v důchodu. Dále má mladou fenu německého ovčáka Reginu, se kterou cvičí.

Jaké rozdíl je v zaměření výcviku psů? Jak se pes může stát záchranářem?

Existuje kynologie sportovní, kynologie služební policejního charakteru a kynologie záchranářská, na kterou se právě specializujeme my. Jsme s manželkou členy Svazu záchranářských brigád kynologů. Manželka je vedoucím a já členem Brigády Plzeňského kraje. Zároveň jsem členem Kynologické brigády Horské služby, kde pracuji s Badem jako psovod pro oblast Šumava.

Na jakou činnost se specializujete a jak je výcvik časově náročný?

Psy cvičíme na hledání například ztracených osob v terénu, zasypáných lavinou nebo sutinou. Čas je těžké vyčíslit. Nelze cvičit na klasickém „cvičáku“, je zde nutnost vyhledávat stále nový terén. To znamená stále přejíždět na nová místa, kde jsme ještě nebyli, kde je něco nového a psa tak připravit na situace, se kterými se může v ostré akci setkat. Podněty pro psa musejí být stále nové, aby ho při případné ostré akci nepřekvapily.

Byl už Váš pes nasazen v ostré akci?

V letech 1997 – 1999, kdy jsem ještě neměl kontakty na lidi zabývající se touto činností u nás v České republice, jsem pracoval se svým psem Cyrem u Záchrané brigády Bayerwald Zwiesel-Cham. Tady jsme byli přizváni k ostrému nasazení plošného hledání čtyřikrát. V současné době jsem nasazován se svým současným psem Badem na vyhledávání osob v terénu při pátracích akcích Horské služby.

Nejste jen psovodem, ale i dobrovolným členem Horské služby. To znamená splnit i povinný rozsah školení a služeb.

Je to velký závazek, který ovšem plním rád. Musím ale poděkovat členům Horské služby, kteří jsou mi velmi nápomocni

při výcviku psů. Tato činnost se nedá dělat v jednom člověku, potřebuji vždy někoho, kdo je ochotný se „ztratit“ nebo nechat zahrabat do sněhu. A právě v tom mi kolegové z Horské služby pomáhají.

Firma, kynologie, Horská služba, manželka Monika – ještě jsme ale nehovořili o vašich synech. Jdou ve vašich šlépějích?

Oba kluci studovali v Plzni, starší syn Radek (27 let) studoval Střední průmyslovou školu elektrotechnickou a u svého oboru již zůstal. Pracuje ve firmě, která se zabývá prodejem a servisem výpočetní a kancelářské techniky. Mladší syn Petr (v březnu oslaví 25. narozeniny) vystudoval Střední průmyslovou školu dopravní a už v průběhu studií mu bylo jasné, že se na Šumavu vrátí. Pracuje v naší rodinné firmě, je dobrovolným členem Horské služby a v letošním zimě i jejím sezónním zaměstnancem.

A otázka přímo na tělo. Co vy a dovolená?

(opět smích) Je pravda, že nejsem typ, který by ležel čtrnáct dní na pláži. Moje manželka to nerada slyší, ale pro mě dovolená? Dva dny se to dá vydržet a pak už se jenom těším, až to skončí. Ale ano, člověk nějaký odpočinek potřebuje, opět to ale směřuji k našim koníčkům a těmi jsou pejsci. Každé léto jezdíme na výcvikový tábor se psy, což považuji za dovolenou. Je to rozhodně odraegování se od firmy. A v zimním období, kdy je mojí hlavní pracovní náplní úklid sněhu a vyprošťování a odtah vozidel, není práce tolik, abych si nenašel čas jít na lyže.

Rozhovor: Pavlína Šebestová

Lezecký výcvik je součástí doškolení Horské služby (2011)

Kontakty na odtahovou službu, nákladní dopravu a zemní práce Petr Pospíšil:

Petr Pospíšil

Špičák 120, 340 04 Železná Ruda

mobil: 603 226 160, 604 277 461 (Monika Pospíšilová)

E-mail: petr64@volny.cz

Pracovní doba: nonstop včetně nedělí a svátků

•• Cyklotoulky Pepíka Škúrka ••

Zahájení letošní cyklistické sezóny v Železné Rudě

Milovník překrásné šumavské přírody Josef Škúrek patří k nadšeným turistům, lyžařům a cyklistům v jedné osobě. Šumavu si také velice rád fotografuje. Narodil se přímo v Železné Rudě a v den svých narozenin slaví i svoje jměny. To jsou skutečnosti, kterými se může pochlubit opravdu jen málokdo. V Železné Rudě žije Josef Škúrek již řadu let.

Vzhůru pod Velký Javor

V této rubrice vás bude čas od času lákat, abyste podobně jako on vzali v zimě lyže nebo běžky a v létě kolo, nebo si jen tak vyšli pokochat se jedinečnou šumavskou přírodou a jejími výhledy. Bude volit jak trasy po české straně Šumavy, tak ty na bavorské straně. Někdy pro začátečníky, jindy pro pokročilé. A propos, budete-li mít někdy pocit, že se něco podobného nedá dost dobře zvládnout, pak vězte, že Pepík právě v těchto dnech slaví svoje životní jubileum. Je ale také pravda, že jeho přátelé a známí se vzácně shodují v tom, když tvrdí, že v jeho případě se na matrice asi spletlí.

Za loňskou sezónu Pepík Škúrek ujel 2600 km do dálky a 65 km do výšky. Jelikož si předsevzal, že chce tato čísla letos trumfnout, rozhodl se začít dřív. A protože vzduchem voní jaro, sundejte lyže a vzhůru do sedel a pedálů. 1.3. si Pepík při výletu na běžkách všiml, že vozovka směrem na Brennes už je suchá. O den později, tj.2.3., panovalo krásné, slunečné počasí. Pepík seděl na lavičce, upíral pohled na Velký Javor a řekl si, že prostě vyrazí na kolo. Po silnici to vzal jenom proto, že v okolních leších se stále drží stín a leží tam spousta sněhu. Zkraje mu sice nezbylo nic jiného, než projet na cestě do Bavorské Rudy kalužemi tajícího sněhu. Odměnu pro něj za druhým viaduktem představovala pěkně suchá silnice.

Z Bavorské Železné Rudy to vzal na svém horském kole rovnou nahoru do kopce na Brennes. Je tam pěkných 8 km souvislého stoupání

a pak pro změnu krásný sjezd zpět do Bavorské Rudy. Cestou tam zvolil jen dvě vrstvy oblečení, tričko s krátkým rukávem a slabý rolák, bundu kolem pasu a rukavice. Chlad prý vůbec necítil. Přitom jde o silnici, kde sněhové bariéry dosahují svou výškou nad úroveň kola. Z Brennesu jel na Scheiben pozdravit pána, který tam na parkovišti sedí v budce a vybírá 3 eura za stopu. Zamířil speciálně za ním, protože za zimu se tam na běžkách objevil nejméně dvacetkrát. Teď mu letos první pokynul z kola.

Pod kopcem na kole, nahoře na lyžích

Podle Pepíka Škúrka není nadto zajet si pod Velký Javor ke sjezdovce ještě v době, kdy na vás plno lyžařů nevěřicně zírá, co tam děláte na kole v tuhle dobu. Při té příležitosti samozřejmě neopomněl udělat taky pár fotek. Zároveň si řekl, že se zítra na tomtéž místě objeví se svou přítelkyní opět na lyžích.

Dlužno dodat, že kromě focení Pepík s oblibou jezdí tzv. „na kochárnu“. Tak se tam kochal vyhlídkou na Hoher Bogen. A jak se tam dostat? Z Brennesu se vyjede asi 4 km po horizontále. Pořád se při tom lze dívat doleva na Hoher Bogen. Nádherné na tom všem bylo především to, že tentokrát pod ním byly inverzní mraky, z nichž vykukoval Hoher Bogen. To máte pocit, že sluníčko musí tady kolem svítit prostě všude stejně, a ono to tak není!

Při zpátečním sjezdu si Pepík preventivně navlékl i bundu a šlo to. Vždyť teploměr u benzinky ještě pořád ukazoval 13 stupňů nad nulou.

Co dodat? Trasa je určena všem, kdo jezdí trochu víc na kole, protože bezprostředně po zimě je to zase jiný pohyb než na lyžích. Svaly a hýždě dostanou pěkně zabrat. Párkrát se musí jít i ze sedla. Cesta trvá plus minus dvě hodiny. Pocity z dvouhodinové vyjížďky na kole naprosto perfektní!

Zpracovala LCK

Kamarád Jaromíra Jágra na Samotách

Ski-Bike Apartments manželů Jaroslava a Lucie Lučanových v Lyžařském areálu Samoty navštívil Luboš „Čužák“ Rys, dlouholetý kamarád fenomenálního hokejisty Jaromíra Jágra. Luboš Rys do Železné Rudy nedorazil sám, nýbrž ve společnosti dcery, vnučky a vnuka. Během pěti dní si tu všichni stihli mimo jiné pořádně zalyžovat.

V sobotu 25.2. proběhla na Samotách přednáška Luboše Ryse, jejímž hlavním tématem se stal Jaromír Jágr. Luboš Rys vyprávěl především historiky a vtipy. Na jeho přednášku přišlo překvapivě dost málo lidí, spíše náhodní posluchači. Jelikož neměli moc otázek, asi po hodině Čužák přednášku ukončil. A protože se nevěnuje pouze hokeji, bylo na Samotách k mání též CD s názvem Písničky z decentních večerů. Patnáctku skvělých hitů Luboš Rys složil, nahrál a nazpíval živě spolu s Františkem Jílkem přímo v restauraci Zlaté selátko v Kladně.

O Jaromíru Jágrovi již bylo řečeno mnohé. Víte, že jeho maminka pochází od Přeštic a své příbuzné má Jaromír Jágr také v Sušici? Když jsem tam studovala gymnázium, učila mě Jágrova teta latinu. Navíc jsem chodila do stejné třídy s jeho sestřenicí. Bylo to v době, kdy tehdy osmnáctiletý hokejista začal svoji hvězdnou kariéru v NHL. Vzpomínám si, jak moje spolužačka a kamarádka, dnes manželka známého politika a bývalého ministra, občas přicházela do školy trochu nevyspalá. Často-krát totiž po nocích s celou rodinou na satelitu sledovala Jaromírovy zápasy v NHL a držela mu palce.

LCK

Bratři Novotní ze Špičáku dobře reprezentovali na Olympiádě

Bráškové Vojta a Ondřej, synové v minulosti výborného lyžaře Luboše a manželky Blanky, kteří obývají malý, hezký domeček na Špičáku, dosáhli výborných výsledků na Olympiádě dětí a mládeže České republiky v Beskydech. Jako členové reprezentačního výběru Plzeňského kraje získali cenné body a ze závodníků krajského výběru byli nejlepší ve všech třech disciplínách biatlonu. Skvělého výsledku dosáhl mladší Vojta. Ten v rychlostním závodě na 3 km volnou technikou získal bronzovou medaili. Ve stejném závodě starších žáků byl Ondra šestnáctý, ve vytrvalostním závodě na 4 km klasickou technikou byl Vojta sedmý a Ondra osmý, oba přispěli k osmým místům ve štafetách mladších a starších žáků. Vzhledem k silné konkurenci z celé republiky jsou jejich výsledky vynikající. Pochvalu si samozřejmě zaslouží i jejich trenéři Josef Růžička, Jiří Pscheidt, kteří oba chlapce trénují v klubu Tatran Železná Ruda a jejich otec, který vydatně pomáhá se střeleckou přípravou.

-red- s využitím informací lyžařského veterána z Klatov Jaroslava Friče

Foto: J. Frič

Ohlédnutí za zimou - víkendové smrště zábavy

Milka bučela na Špičáku počtvrté

Návštěvníci zimní Šumavy i místní obyvatelé si mohli celý třetí únorový víkend užít více zábavy na horách přesně tak, jak slibovaly světle fialové plakáty k nevedsní akci Milka Funpark ve Ski areálu Špičák 18. a 19. 2. Po oba dva dny byly všem zábavčtivým nadšencům již počtvrté od 10 do 16 hodin nepřetržitě k dispozici nejrůznější atrakce, a to zcela zdarma! Zatímco v létě obvykle zbarví šumavské lesy do fialova borůvky, v zimě se na svazích prakticky o stejný efekt postaraly rohaté stany Milka ve tvaru polokouli, pořadatelé a příznivci fialové kravičky a její nejjemnější čokolády z Alp. Pořadatelé, stylově oděni do slušivých lila bundiček a čepic s nezbytnými bílými rohy, totiž nechyběli u žádné z atrakcí a bedlivě dohlíželi na plnění daných zábavných úkolů. Snaživé soutěžící pravidelně odměňovali malými čokoládkami, jak jinak než značky Milka. Sympatický moderátor ve svém povzbuzování a komentářích nešetřil vtípem.

Těž název každé z atrakcí ukrýval jméno světoznámé čokoládové pochoutky. A tak jste měli šanci změřit síly s ostatními v Milka Koulometu - střílení velkým dřevěným prakem na bandasky od mléka. Jako munice posloužily imitace sněhových koulí. Po postupu do finále se dal při troše šikovnosti a dobré mušce vyhrát například velký Milkabatoh. Kromě Koulometu vzbudily veselí další dvě disciplíny: Milka Přetahovák a Milkaboarding, pořádané jednou denně vždy ve stanovený čas. Sem tam někoho zlákal Milkádo aneb větší verze klasické stolní hry Mikádo či hra na způsob hlavolamu kříženého s kulečnickem. Děti se vytrvale kupily hlavně u stavění Milkuláka na čas. Jednotlivé fialovobílé koule z polystyrénu byly rozřezány do roztodivných tvarů tak rafinovaně, že složit takového sněhuláka představovalo vcelku tvrdý oříšek. Miniboardpark nezůstal opuštěný snad ani na vteřinu. Děti tu pouštěly roztomilé figurky kraviček na snowboardech po U-rampách různých tvarů. Pózování u Milka Fotostěny vás spolehlivě alespoň na okamžik přeneslo do skutečných Alp. Bylo možné se vyfotit také s Milkou v životní velikosti. Kdo chtěl, mohl si zapůjčit snowboard s výukou instruktora. A co takový Milka Obchůdek! Sice šlo o jediné místo, kde jste museli chtít nechtě vytáhnout z kapsy peněženku, zato jste si vybírali hned z několika velikostí a příchutí čokolády Milka. Sáhnout jste mohli i po oné slušivé čapce s kravími růžky. Největší oblibě se bezesporu těšil Milka Bar, kde vám na požádání připravili lahodnou kávu, teplou čokoládu nebo limo a čaj. Opět zadarmo! Mnozí dospělí třeba jen tak relaxovali, zaboření do měkkých fialových lehátek. Protože se kolem poledne zhruba na hodinku zataženou oblohou prodraly sluneční paprsky, zároveň při tom pilně chytali bronz. Na jemnost si to odpoledne trouflí úplně každý.

Souboj sněhuláků na Samotách

O stejném víkendu zavítalo, věrno své dlouholeté tradici, na železnorudskou sjezdovku Samoty Hitrádio FM Plus. Jeho červenozelený stan s přistaveným doprovodným vozidlem svítil na dálku a lákal lyžaře za doprovodu hudby na svých vlnách na maškarní na sněhu. Moderátoři vybízelí ke slalomu mezi lízátky. Nechyběla soutěž pro děti o nejlepší masku. I tady mělo každé maskované dítě jízdu na vleku zdarma! Dospělí se mohli pokochat pohledem na vozidla autosalónu Dajbých.

Největší bitva se strhla v soutěži o nejhezčího sněhuláka. Malí a větší stavitelé se náramně činili. Ve výsledku mohli přihlížející obdivovat například velrybu v klobouku, budík, rádio, lavici k sezení nebo sněhuláčku s křídly, která nápadně připomínala Marge Simpsonovou z dnes již kultovního seriálu o stejnojmenné rodině. Právě tyto nápadité sněhové výtvořky se nakonec podělily o příčky nejvyšší.

Maškarní rej s Markem Ztraceným

Do třetice všeho dobrého, říká se, a tak ti, kdo se chtěli pořádně vyřádit v maskách, měli ten samý den možnost stihnout od 15 hodin ještě jednu rozvernou karnevalovou záležitost se vstupným dobrovolným. V aule železnorudské Základní školy Karla Klostermanna se opět sešlo

Ohlédnutí za zimou - víkendové smršť zábavy

Dokončení ze strany 26

několik desítek dětí ve zdařilých maskách a kostýmech. Tentokrát měli viditelnou převahu kurážní piráti a pirátky se šavlemi a bambitkami, následováni nejrůznějšími princeznami, tanečnicemi a jinými romantickými bytostmi. K vidění tu byl také kovboj, anděl, klaun, beruška, dokonce i jeptiška a kat a ze Špičáku sem zabloudila jedna kravička Milka. K poslechu a tanci hrála pěkná muzika. Děti tančily, soutěžily a dostávaly sladké odměny. Zábava letos ani na chvíli nevázla. Všichni se opravdu výborně bavili. O organizaci a zdárný průběh tradičního reje, jakož i o žaludky všech přítomných, se pečlivě a s úsměvem starali dámy a pánové z Unie rodičů. Podávaly se obložené chlebičky, chutné zákusky la-

hodící oku a nealko nápoje. Hodinu po začátku se začalo s prodejem lístků do bohaté tomboly. Každá cena jistě potěšila.

Dětský maškarní rej se může pyšnit jednou zajímavou předností. Každý rok bez výjimky na něj totiž zavítá zpěvák Marek Ztracený, který v Železné Rudě žije. Zpočátku na maškarní chodil sám, spíš jako doprovod svých rodičů, sestry a neteře Adélky. Marek se nedávno stal strýcem další neteře jménem Eliška. A co víc, od té doby, co je sám otcem, ho na maškarní pravidelně doprovází pohledná partnerka Marcela a syn Mareček. Právě malý fešáček se stal nejmladším a bezkonkurenčně nejroztomilejším žlutým broučkem celého maškarního reje.

Lucie Charlotte Kopecká

Petra Vidláková přivezla zlato z Olympiády

Krásného úspěchu dosáhla Petra Vidláková, žákyně železnorudské školy na Zimní Olympiádě dětí a mládeže Česko republiky 2012, pořádané Moravskoslezským krajem od 30. 1. do 5.2.2012. Petra získala zlatou medaili v kategorii starších žaček, když s obrovským náskokem čtyř vteřin porazila Adélu Kraisingerovou z Karlovarského kraje, třetí skončila Valerie Krškošková z kraje Zlínského. V snowboardu mladších žaček přivezla ještě bronz Gabriela

Krůsová, žákyně Gymnázia Klatovy. K zlaté medaili přispěla i vzorná příprava vítězného prkna, kterou provedli profici v servisu Montana Železná Ruda, konkrétně servismani Petr Filip a František Haš.

Závod v obřím slalomu se konal ve známém beskydském lyžařském středisku Bílá a z každého kraje mohl v jednotlivých kategoriích startovat pouze jediný závodník. Oběma sportovkyním se vyplatila příprava, kterou

umožnil Ski areál Špičák a TJ SA Špičák na sjezdovkách sportovního areálu. Petra Vidláková uplatnila i své zkušenosti ze sjezdového lyžování, v němž závodí za Lyžařský klub Železná Ruda. Výpravu olympioniků - snowboardářů Plzeňského kraje připravil a vedl již na čtvrté Olympiádě Jaroslav Frič, trenér TJ SA Špičák.

-red- s využitím informací Jaroslava Friče

Petra Vidláková na startu - právě vyráží pro zlatou medaili.

Foto: J. Frič

Snowboardáci s Jardou Fryčem: zleva Petra Vidláková, dále Krůsová a Vařečka.

Foto: J. Frič

Železná Ruda opět přivítala na sněhu děti a mládež z Klatovska

I když přípravy na 36. regionální zimní olympiádu postihly pořadatele i závodníky mnohem dříve, největší pozornost se jako každoročně soustředila na termín plánovaného závodu. Letos se soutěžním dnem zimních sportů stal 28. únor. Na počasí spíše nepřející aprílový, na zkušenosti, výsledky a závěrečné pochvaly velmi štědrý. V areálu Nad Nádražím se utkali závodníci základních škol, víceletých gymnázií a studenti SŠ a SOU v obřím slalomu na lyžích a snowboardu. Původně plánovaná dvě kola obřích slalomů se kvůli špatnému počasí při počtu 104 sjezdařů omezila pouze na jedno kolo. Ve výsledném bilancování však byli spokojeni závodníci i učitelé, a potvrdilo se pravidlo, že něco špatného inspiruje k něčemu dobrému. Účastníci i pořadatelé se shodli na tom, že v budoucnu se u jednoho kola zůstane.

Na Belvedéru se v 9.30 odstartoval závod jednotlivců v běhu na lyžích klasickým způsobem. Do terénu se dychtivě „rozeběhlo“ 58 odvážlivců. Na mokřem sněhu si nejeden z nich vzpomněl na rady trenérů a na heslo

Kdo maže, ten jede. (Někteří přiznali, že běželi „na sucho“ a šlo jim to prý excelentně). Štafetový závod, který se každoročně těší velké oblibě, byl zahájen v 11 hodin. Konkurence mezi 22 štafetami byla opravdu silná, ale zvítězit mohli jen ti nejlepší a nejrychlejší. Pokud vás zajímají výkony ve všech pěti kategoriích (mladší žáci, starší žáci, studenti) nebo konkrétní jména těch, kterým jste drželi palce, podívejte se na výsledky, které budou zveřejněny na našich školních webových stránkách.

Těm, kdo se na organizaci 36. zimní olympiády jakkoli podíleli, patří naše srdečné poděkování. I když se nám všichni z řad žáků, rodičů, učitelů a dalších příznivců sportu na jmenovitý seznam nevejdou, náš dík letos patří zejména panu Zíslerovi za pronájem sjezdovky Nad Nádražím a panu Najmanovi za postavení tratě. Závěrem se sluší poděkovat všem soutěžícím za pěkné výkony ve ztížených podmínkách, za jejich bojovnou duši i za šťastné úsměvy nad (zmáčenými) diplomy.

Eva Hladíková

Dvě úspěšné reprezentantky naší školy po závodu

Na organizaci olympiády se podíleli žáci 2. stupně

Sportovní areál Nad Nádražím zaplnili žáci a studenti z Klatovska